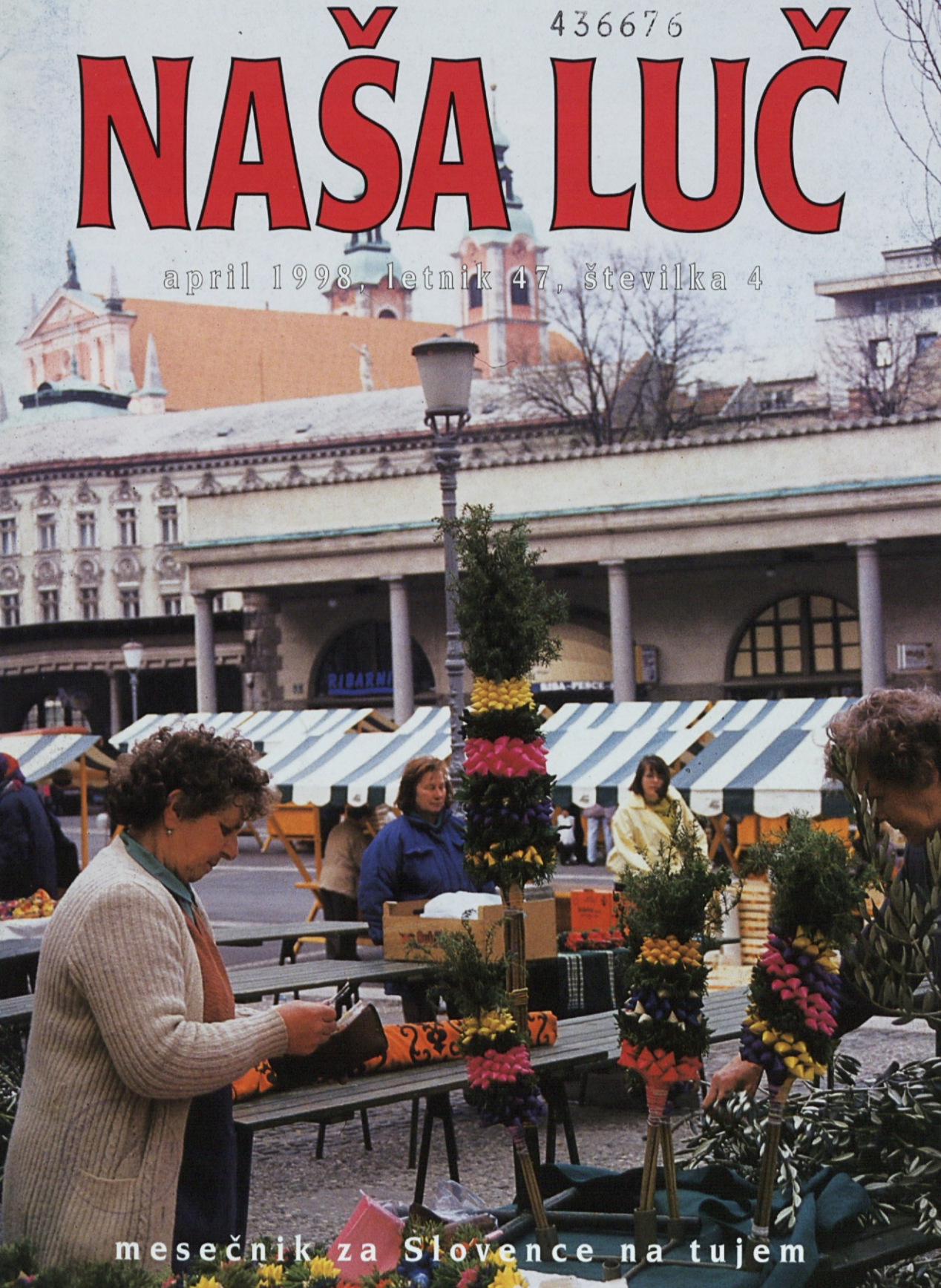

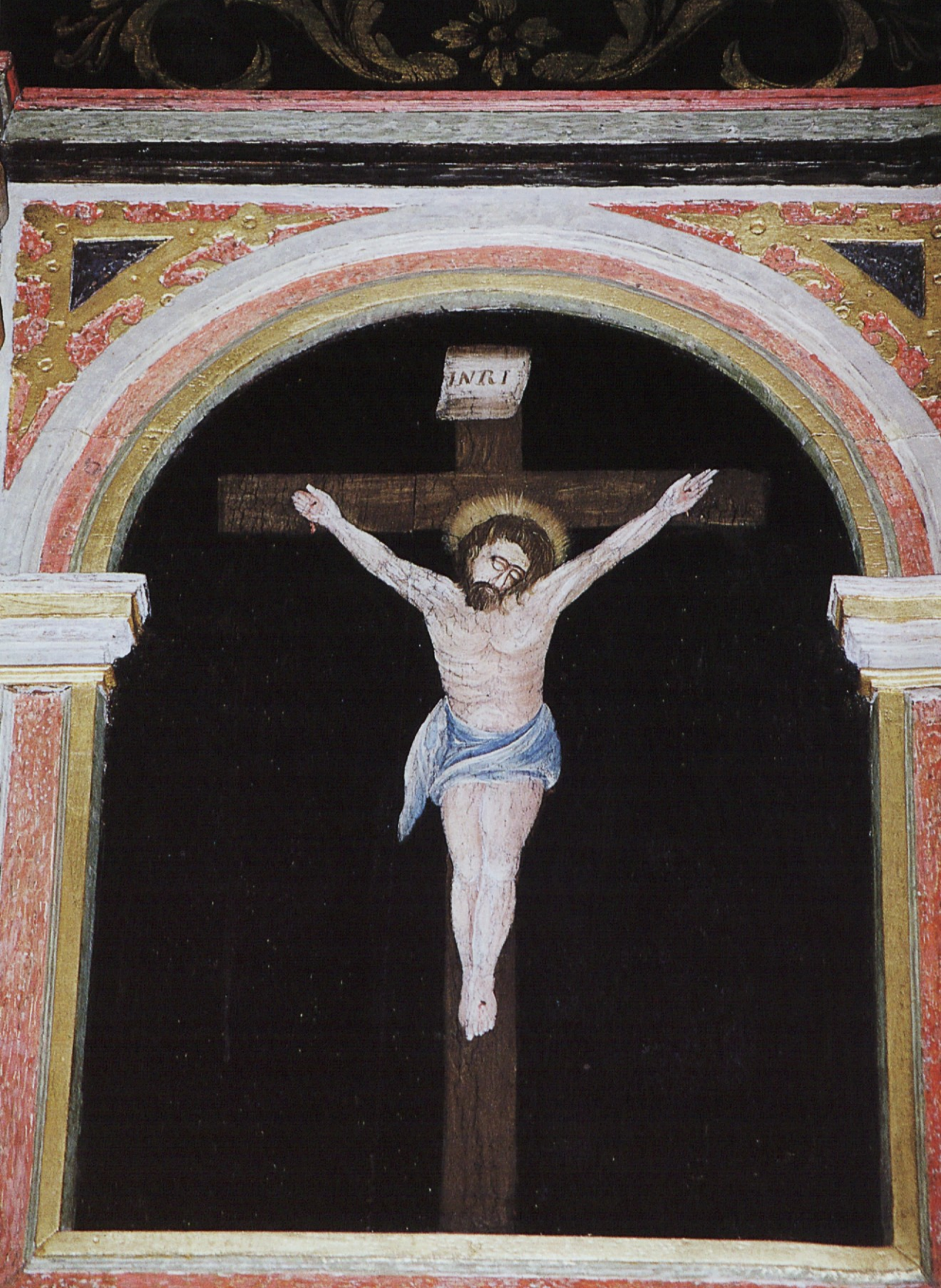
436676

NAŠA LUČ

april 1998, letnik 47, številka 4

mesečnik za Slovence na tujem

INRI

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.500 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	12 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o.,

s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Butarice na ljubljanski tržnici

Druga str. ovitka: Z. Podvinski: Križani

Tretja str. ovitka: P. Pokorn: Pirhi

Četrta str. ovitka: Z. Podvinski: Vstajenje

Glejte, človek!

Kaj vse se kuha v tem slovenskem kotlu. Naši vrli politiki nam iz dneva v dan ponujajo nove jedi, ki so, moram priznati, največkrat neokusne. Potem ko smo z velikimi koraki vstopili v svet demokratične parlamentarne demokracije in žalostni kmalu ugotovili, da je lažje spreminiti sistem, pa naj bo ta še tako veličasten, kot

pa človeške glave, se nam kar naenkrat ponuja nova ugotovitev: da se namreč današnji človek hitro prilagodi vsem negativnim vplivom, jih sprejme za svoje in jih čez čas že začne prodajati za novo dobroto demokracije. Slovenski liberalizem, v katerem je liberalnost dovoljena samo tistim, ki so od 'nekoga' izbrani, tako počasi rodi obilne sadove.

Zadnji tak dosežek je naslovnica zgoščenke (CD) neke celjske glasbene skupine, ki nam ponuja lik brezjanske matere Marije, ki v naročju namesto Jezusa pestuje veliko podgano. Nemogoče, boste rekli, pa je vendar res. Zdi se, da počasi že žanjemo vihar, ki so nam ga še kot veter posejali ustvarjalci ne vrednot današnje demokracije. Korenine verjetno segajo še v prejšnji sistem, ki je tako vehementno govoril o opiji ljudstva in vrednostni sistem skrčil na trenutne potrebe vladajoče elite, človešega duha pa preprosto razložil s pojmom odtujitev.

Reakcija v domovini je bila dokaj burna in začuda se je veliko ljudi postavilo na stran tistih, ki to dejanje glasbene skupine obsojajo. Pri tem sem bil prijetno presenečen, ko sem opazil, da temu dejanju nasprotujejo tudi mnogi, ki zase trdijo, da niso verujoči, da niso člani Katoliške cerkve. Vsekakor je bil to prijeten odziv in kaže na to, da večini Slovencev ta milostna podoba brezjanske Marije Pomagaj pomeni mnogo več, kot smo si prej upali misliti. Res je, duh Božji veje, kjer hoče.

Nasproti širši javnosti pa so se spet javno postavili zagovorniki današnje politične stvarnosti in začeli govoriti o umetniški svobodi, o potrebi svobodnega izražanja, na koncu pa celo ugotovili, da kristjani tudi v tem primeru pretiravamo in da pri tem nikakor niso bila žaljena naša verska čustva, kaj šele kaj drugega. Med njimi je kar nekaj univerzitetnih profesorjev, ki imajo na skrbi vzgojo naših otrok.

Uboga domovina, v kateri otroke vzgajajo taki učitelji! Kje je tvoja prihodnost, kam greš? Če so nas (vernike) prej iz javnega življenja potiskali v zakristijo, nas zdaj poskušajo celo izbrisati iz življenja ali pa deratizirati. Kdo ve?

Po svoje pa je bila to tudi dobra postna priprava celotnega naroda, saj se je končno predramil iz svojega prijetnega spanca in zavzel jasno stališče. Morda pa smo le storili korak naprej.

Pot od vstajenja je tudi Kristusa vodila prek Kalvarije. Veselo alelujo vam želim.

Dr. Alojzij Ambrožič, torontski nadškof in kardinal

“Kljub temu, da sem sedaj Kanadčan, ne znam ne biti Slovenec”

V soboto, 21. februarja, je papež Janez Pavel II. na trgu pred baziliko sv. Petra izročil insignije (škrlatno rdeče pokrivali solideo in biret) Slovincu, dr. Alojziju Ambrožiču, novemu kardinalu, ki bo skupaj s kardinalskim zborom dejavno sodeloval pri vodenju Petrove barke na prehodu v tretje tisočletje.

V nedeljo, 22. februarja, dopoldne pa je sveti oče novim kardinalom izročil kardinalske prstane in ob tem z vsakim izmenjal nekaj besed. To je bil velik dogodek za ves svet, še zlasti pa za nas Slovence, ki smo tako v svoji zgodovini dobili že drugega kardinala. Slovesnosti se je udeležilo veliko naših rojakov z vsega sveta. Pozdravit pa so ga prišli tudi nekateri ugledni gostje iz domovine in predstavniki naših katoliških misij po svetu. V tokratnem pogovoru meseca vam bodo spregovorili kar oni sam, predstavili svoje vtise, spregovorili o pomembnosti dogodka za slovenski narod in vesoljno Cerkev. Pri pripravi tega pogovora smo si v uredništvu NL pomagali tudi s pogovori, ki so jih sogovorniki imeli za radio Vatikan.

Spodobi se, da vam za začetek ponudimo kar pogovor s kardinalom, g. Alojzijem Ambrožičem.

G. kardinal, kakšni so bili vaši vtisi ob imenovanju, ko ste izvedeli, da vam je papež podelil kardinalske čast?

Brez dvoma sem kot človek lahko samo hvaležen papežu, da me je imenoval za kardinala, po drugi strani pa tudi srečen in ponosen. Vsekakor je to priznanje, katerega sem vesel in ga globoko cenim. Moram pa priznati, da je pri vsaki taki stvari, pri vsakem imenovanju tudi nekaj strahu. To je strah pred tem, kar z določenim imenovanjem pride. Sami dobro veste, da nobena 'časť ne pride 'nezabeljena' z novimi zadolžitvami. To so naloge v Katoliški cerkvi kot taki in v civilni družbi, v kateri živim. Brez dvoma bom zdaj moral še večkrat javno govoriti v imenu katoliške skupnosti.

Nova skupina kardinalov je narodnostno zelo pisana. Kako gledate na dejstvo, da boste neposreden sogovornik s tolikimi novimi kulturami, od koder prihajajo vaši kolegi v kardinalskem zboru?

Ta oblika sodelovanja zame ni nič novega, saj je že Toronto, kjer sem deloval kot nadškof, mešanica kultur, tako da sem bil že doslej v stalnem stiku z verniki in z duhovniki raznih kultur - tako vseh evropskih kot tudi filipinskih, korejskih, indijskih, kitajskih in raznih afriških narodov. Kot človek se zavedam vseh razlik, obenem pa se zavedam tudi splošne, enotne skupnosti v veri, po kateri vsi verniki navkljub različnosti v jeziku, miselnosti in kljub različnim načinom izražanja s čustvi, giba, čutimo tisto enost v naši Cerkvi. V tem pogledu lahko rečem celo to, da ni neke kitajske logike, ki bi bila popolnoma drugačna od evropske, ali indijske kontemplacije, ki bi bila popolnoma drugačna od južnoameriške ali evropske kontemplacije. Prav v Torontu vidim tisto skupnost, to je človeško skupnost, ki v vsej raznolikosti ostaja na neki način enotna v Cerkvi. Mislim, da bo sodelovanje in pogovor s kardinali le nadaljevanje in poglobitev tistega, kar sem doživljal skoraj vsak dan na svojem delovnem mestu kot torontski nadškof.

Kako gledate na Cerkev ter na njene možnosti in stiske v našem času?

Brez dvoma so stiske, so izzivi in tudi nevarnosti. Za svojo družbo, tukaj mislim zlasti na Kanado, na Severno Ameriko in tudi na Evropo, je sekularizem danes največji izziv in največja nevarnost prehoda v novo tisočletje. Pomeni nepriznanje Boga, kar se kaže v relativizaciji

človeškega bistva in človeške morale. Postavlja se temeljno vprašanje, kaj človek sploh je, kje so meje, ki jih današnji človek ne sme prestopiti, ali take meje sploh obstajajo. Zdi se mi, da moramo danes kot Cerkev stalno poudarjati Božjo svetost. Bog je nekdo, ki je visoko nad nami. Prva in najosnovnejša molitev, ki nas jo je Kristus naučil, se glasi: posvečeno bodi tvoje ime. Bog naj bo sprejet kot Bog in priznan kot Bog. Sprejeti ga moramo z vsem svojim življenjem. Naloga Cerkve je torej v tem, da današnjemu svetu pokaže, da je Bog svet, da je Bog nad vsemi.

Kardinalski zbor zdaj šteje 165 članov, od teh jih ima 122 pravico volit novega papeža. Kardinalski zbor je zelo mednarodno obarvan: 88 jih je iz Evrope, 27 iz Latinske Amerike, 17 iz Severne Amerike, 15 iz Azije, 14 iz Afrike in 4 iz Oceanije.

Druga naloga Cerkve pa je pokazati današnjemu človeku na Božjo ljubezen. To je ljubezen, ki je nad vsem, ki ostaja kljub vsemu, kar se dogaja v svetu, ki ni pogojena in nas nikoli ne bo zapustila. Ampak ti dve stvari morata ostajati ves čas. To sta glavni nalogi v tem trenutku. Ne smemo delati na kratki rok niti nas ne smejo razočarati prvi neuspehi ali neodziv na naše napore. Včasih se nam celo zdi, da uspeha ni; počakajmo, morda pa bo uspeh čez 10, morda čez 50 let. Samo pogledimo v zgodovino, kako so ljudje padali pod različnimi miti - komunizem se je kazal kot večni, vsemogočen, za nekatere celo napreden. Danes pa je že vse drugače. Mnogi so vzdržali in se niso dali zapeljati, pa čeprav so bile razmere

zelo težke. Podobno se dogaja danes, ko se srečujemo s sekularizacijo, ki je zelo vsiljiva. Toda tudi ta bo doživela podobno usodo kot vsi zemeljski miti. Če ne danes, pa čez 10, 20 ali pa 100 let.

dr. Jezernik, rektor Slovenika v Rimu

Kakšen pomen ima to imenovanje za Slovence po svetu?

Dejstvo je, da je dr. Ambrožič v prvi vrsti kanadski, to je torontski kardinal in nadškof. Sam ima velike zasluge za vse, kar se je pozitivnega dogajalo v tem predelu Kanade. Ne smemo pa pozabiti, da je v Kanadi tudi veliko naših rojakov, zato je to imenovanje tudi priznanje naši manjšini v Kanadi s tem pa tudi vsem našim rojakom po svetu. Mislim, da bo njegovo imenovanje dolgoročno pozitivno vplivalo na celoten slovenski narod doma in po svetu.

dr. Franc Rode - ljubljanski nadškof in slovenski metropolit

Imenovanje dr. Ambrožiča, torontskega nadškofa, za kardinala rimske Cerkve je nedvomno veliko priznanje najprej kanadski Cerkvi, kateri predseduje že 10 let, hkrati pa je tudi velika čast za slovenski narod. Dr. Ambrožič je zaveden Slovenec, nikdar ni skrival svojih korenin, svojega izvora, vedno je nastopal (v Kanadi kot tudi drugod) kot zaveden Slovenec, zato mislim, da je to tudi velika čast za slovenski narod. Vem, da je torontska škofija tradicionalno, vsaj izmenoma kardinalsko mesto, vendar moramo reči, da je k temu imenovanju botrovalo tudi dejstvo, da je Slovenec. Sam kardinal je v Sloveniku povedal, da je sveti oče z imenovanjem hotel počastiti kanadsko Cerkev, obenem pa dati priznanje slovenskemu narodu. Sveti oče dobro ve, da je dr. Ambrožič Slovenec.

Gospod nadškof, v teh dneh veliko razmišljate o slovenski samobitnosti. Katere prvine novega kardinala bi naglasili kot slovenske prvine in so tudi vključene v bistvo njegovega novega poslanstva?

Najprej bi omenil njegovo trdno katoliško vero. To je človek, ki je v anglosaškem svetu, ta si dostikrat dovoli kakšne posebnosti glede vere, znal ohraniti trdno in neomajno vero. Sveti oče je v njem našel človeka, ki je popolnoma zvest katoliški veri, Katoliški cerkvi, ki je popolnoma predan svetemu očetu in smernicam, ki jih on zagovarja. Mislim, da je to prvo, kar je sveti oče

Slovenci iz domovine, zamejstva in Kanade na trgu sv. Petra

opazil pri kardinalu Ambrožiču, zato ga je tudi imenoval za to pomembno mesto v Cerkvi. Poleg tega bi omenil še njegovo delavnost, njegovo pastoralno zavzetost in zvestobo. Mislim, da je to tisto, kar je nagnilo svetega očeta, da je dr. Ambrožiču dal ta veliki in častni naslov kardinala svete rimske Cerkve.

dr. Franc Perko - beograjski nadškof in metropolit

Najprej moram reči, da sem bil zelo vesel, da je bil za kardinala imenovan Alojzij Ambrožič. Tako imamo Slovenci drugega kardinala v svoji zgodovini. Na neki način pa celo prvega. Slovenski narod je bil dolgo anonim, vedno je bil pod drugimi narodi. V tem stoletju, pravzaprav tik pred koncem tega tisočletja, pa se je dogodil čudež. Potem ko smo bili kot narod najbolj potlačeni in ponižani, smo kot Cerkev najprej dobili svojo slovensko cerkveno pokrajino, čez nekaj časa pa še samostojno slovensko državo. In če gledamo še naprej celo slovenskega kardinala. Res je, da je nadškof v tujini, toda bil je in ostane Slovenec in mi ga lahko vzamemo kot slovenskega kardinala. To je poseben dar Božje previdnosti, Božje ljubezni in Božje skrbi za slovenski narod. Zato se lahko vsi, posebno pa Cerkev na Slovenskem, veseli tega dogodka.

Kot škof tudi vi skrbite za vesoljno Katoliško cerkev. Kako vidite slovenske prvine v zboru kardinalov, ki imajo polno dolžnost, da papežu svetujejo pri vodenju vesoljne Cerkve?

Da, kardinali so nekako temelji Cerkve, razširjene po vesoljnem svetu. Navzočnost slovenskega kardinala pomeni veliko, tako za vesoljno Cerkev, še posebej pa za

Cerkev na Slovenskem, čeprav je on nadškof v tujini. Prepričan sem, da bo v prihodnjem tisočletju postal tudi slovenski metropolit kardinal in eden od teh temeljev Katoliške cerkve na tem svetu. To pa pomeni še poseben izziv Cerkvi na Slovenskem. To pred nas postavlja novo odgovornost in šele potem pride tudi čast. Vsekakor je to izziv.

Kardinali so tudi svetovalci svetega očeta. Kje vidite posebno poslanstvo novega kardinala?

Ne vem, katere naloge bo opravljal novi kardinal, eno pa je gotovo: naš, slovenski kardinal, čeprav kardinal v Torontu, je človek velikih obzorij, človek, ki je svetovno usmerjen, človek, ki ima široko in globoko teološko izobrazbo. Zato sem prepričan, da bo s svojim vplivom mogoče pozitivno delovati v prid prihodnjega razvoja Cerkve v tretjem tisočletju.

Lojze Peterle, poslanec

Papežovo imenovanje jemljem kot izredno pomembno odločitev. To čast si je zaslužil s svojim izjemnim delom, s svojo izjemno osebnostjo in s svojo prepričljivostjo med ljudmi različnih narodov v Kanadi. Po drugi strani pa je to priznanje dano njemu tudi kot Slovincu, ki je po drugi svetovni vojni moral s svojo družino, ta je precej pretrpela, oditi v tuji svet in skupaj z njimi preživel zelo težke čase. Pri vsem tem je ohranil zvestobo slovenskemu narodu in svojim koreninam, kar je ob tem imenovanju tudi pokazal. Pritrjujem tistim, ki pravijo, da je z njegovim imenovanjem oz. s to častjo počaščen tudi slovenski narod v širšem smislu.

Pripravil Ljubo Bekš

Popravek!

V prejšnji številki Naše luči je pri pogovoru meseca (predzadnji odstavek) prišlo do neljube napake. Stavke se pravilno glasi: "Ne smemo pa pozabiti na društvo Lipa iz Münchna, ki ga je do nedavnega vodil g. Lojze Grojzdek. Društvo je pred časom darovalo..."

Za napako se bralcem Naše luči in g. Lojzetu iskreno opravičujemo.

Uredništvo

Moje in tvoje

Tomaž je umerjal korake po dnevni sobi od okna do vrat in od vrat do okna. Koraki niso bili odločni in trdi, pa tudi ne ohlapni in neenakomerni. Sledili so drug za drugim, tako kot si tudi misli pri urejenem človeku sledijo druga drugi. Ne preHITEVAJO se in ne begajo. Zdi se, kot da jih ima človek na vajetih in jim določa začetek ter konec, pot in postanek. Hoja po dnevni s sobi je bila očitno povezana s pismom nečakinje Sanje, ki je razprto ležalo na mizi.

“Kdo bi si mislil, da bo meni pisala o tem,” je Tomaž rahlo zmajeval z glavo, ko je obstal pred pismom. Sanja je v pismu skoraj pozabila na vljudnostni uvod in takoj hitela pripovedovat, kaj se ji je pripetilo med zimskimi počitnicami. Z Ireno, Mojco in Tejo so šle smučat. Tejini starši imajo lep vikend ob še lepšem smučišču na Gorenjskem. Teja se je s starši dogovorila, da ji posodi vikend za tri dni in da lahko povabi tudi svoje sošolke. In tako so se dekleta v ponedeljek odpravile na počitnice. Kakšen vikend! Da samo zijaš! Dva televizorja, nov računalnik z vsemi priključki, savna in še in še. Teja se je rada pohvalila, kaj vse da imajo pri njih doma, še bolje pa je znala to tudi pokazati, ko je kar mimogrede koga ošvrknila, češ: “Seveda, ko pa ste v tistem bloku.” Ali pa: “Vi blokarji tega ne razumete.” Sanja in Teja sta vseeno bili prijateljici, čeprav se v zadnjem času nekako vedno bolj oddaljujeta. Toda dokončno sta se razšli prav med temi zadnjimi počitnicami. Tomaž se je nasmehnil ob krepkih izrazih, s katerimi si je Sanja dajala duška, ko je opisovala Tejo. “Jaz sem kuhala kosilo, ona pa se je stegovala na kavču in mi ukazovala, naj ji prinesem zdaj kavo, zdaj ledeni čaj, naj ji operem, samo pomisli stric, naj ji operem tiste smrdljive nogavice in da bi rada še en topli sendvič, ker da kosilo tako in tako še dolgo ne bo pripravljeno. Jaz sem pometala in čistila, Teja pa se je razbohotila pred računalnikom in se igrala z njim neke brezvezne igrice. Občasno pa je še zarenčala name, da jo s svojim čiščenjem motim v njeni koncentraciji in da njihova služkinja nikdar ne sme čistiti, kadar ona dela pri računalniku ali se ukvarja s kakimi drugimi pomembnimi rečmi, na primer s horoskopi oziroma s študijem astrologije, prebiranjem časopisov in televizijskih programov. Stric, bilo je za znoret. Nisem mogla več zdržati. Po dveh dneh sem pobrala svoje reči in se z avtobusom odpeljala domov. Razočarana sem bila do konca. Spoznala sem jo, to prijateljico Tejo. Navadna

egoistka je. Kaj navadna! Egoistka brez primere! Sebičnica me je samo izkoriščala. Kot da sem njena služkinja,” je Sanja v pismu še in še izpovedovala svoj gnev in razočaranje nad sošolko Tejo.

Tomaž je gledal pismo in si mislil: “Sanja je bogatejša za pomembno življenjsko izkušnjo. Le da tej izkušnji, temu spoznanju še ni prišla do dna. No, sicer pa tej izkušnji tudi jaz tudi še nisem prišel do korenin. Zakaj so nekateri ljudje sebični? Zakaj so tako sebični, da vidi-jo samo in zgolj sebe? Če niso središče sveta, če se ne vrti vse samo zaradi njih, potem so nesrečni. Pritožujejo se, da jih drugi ne razumejo, da jih ne marajo, da se jim godi krivica. In če se tisti ob njih tudi začno boriti za svoj prostor, potem zaženejo vik in krik, da so ogroženi, da jih ti drugi utesnjujejo, da jim ne pustijo dihati. Zakaj le se ljudje ne moremo dogovoriti; do kod segajo meje med nami. Zakaj ne moremo enkrat za vselej trdno zakoličiti teh nevidnih meja med menoj in teboj, med Sanjo in Tejo, med mojim in tvojim?” In nenadoma se je Tomažu posvetilo. Meja, meje, seveda ravno meje so vzrok za sebičnost. Če ne bi bilo meja med nami, potem tudi sebičnosti ne bi bilo. Toda tisti trenutek se je misel obrnila in se vprašujoče zazrla v Tomaža: “Kaj pa, če je sebičnost tista, ki ustvarja meje in ki hoče, da se meje mojega sveta širijo, širijo in iz vsega sveta ustvarijo eno samo veliko, brezmejno Kalvarijo?”

Jože Urbanija

Križ na Sv. Višarjah

Pavlovi pismi Tesaloničanom

Pavel in Tesaloničani

Apostol Pavel je napisal Tesaloničanom dve pismi. Obe strokovnjaki prištevajo med pristna Pavlova pisma. Napisal ju je, kakor je videti tudi iz samega sloga, od srca manjši skupnosti v Solunu oziroma Tesalonikah, kakor se je mesto tedaj imenovalo. To je bilo pristaniško in trgovsko mesto, v katerem je bila kar precejšnja mešanica ljudstev. Med njimi je bilo tudi veliko Judov. V Apostolskih delih beremo, da so Judje imeli tam shodnico in da je Pavel v njej **tri sobote razpravljaj z njimi ter oznanjal evangelij**. Ker se mu je pridružilo nekaj uglednih meščanov, so nevoščljivi Judje zanetili nemire, tako da se je moral Pavel z učenci umakniti iz mesta.

Pavlova skrbnost

Pavel je odšel v Atene in od tam poslal v Tesalonike Timoteja; skrbelo ga je namreč, kaj se dogaja s tamkajšnjimi kristjani. Ko pa je bil Pavel v Korintu, sta se iz Tesalonik Timotej in Sil že vrnila z dobrimi novicami. Poročala sta, da so kristjani v Tesalonikah zvesti evangelijskemu nauku, da pa imajo nekatera vprašanja, na katera ne vedo odgovora.

Ta vprašanja so eshatološke narave, in Pavlovi odgovori nanje tvorijo jedro tako Prvega kot Drugega pisma Tesaloničanom.

Tesaloničanske zadrege

Ko je bil Pavel pri Tesaloničanih, jim je pripovedoval o vstalem Kristusu in odrešenju, ki ga imamo po njem. Pripovedoval jim je tudi o drugem, obljubljenem Kristusovem prihodu, ko bo prišel po svoje zveste. Ko pa je moral Pavel v naglici oditi iz mesta, se je mlada solunska cerkev začela globlje spraševati o posmrtnem življenju. **Navdajati jih je začel strah**, kaj bo s tistimi, ki bodo umrli pred ponovnim Kristusovim prihodom. Pavel jih v pismu tolaži in poučuje, da smo vsi deležni milosti vstalega Gospoda in da se bomo vsi srečali z njim.

Drugo pismo Tesaloničanom, nastalo je kmalu za prvim, je nadgradnja prvega in se ozira na nekatera vprašanja, ki so nastala v Cerkvi v Tesalonikah: kdaj bo prišel Gospodov dan in kako bo takrat.

Pavlova svarila

Pavel opozarja, naj se ne dajo vznemiriti ne od prerokb ne od govoric, češ da je Gospodov dan blizu. Nekateri Tesaloničani so namreč bili spričo pričakovanja Jezusovega prihoda tako vznemirjeni, da so mislili in potem tudi govorili, kot da je Gospod že prišel. To je prineslo med ljudi veliko zmedo, zato jih Pavel miri, naj ostanejo mirni in trezni. Razodene jim poprejšnje dogodke o odpadu, o velikem uporniku, sinu pogube, sinu greha. Tukaj najprej Pavel izreče kritiko pričakovanja tistega in našega časa. **Naj se nihče ne vara**, pravi apostol Pavel. V zgodovini odrešenja gre vse v soočenje. V odpad od vere v živega Boga in v spopad z oblastjo teme.

Vprašanje napovedanega odpadništva

Postavi se vprašanje, zakaj mora priti do tega odpada. Prvi odgovor na to vprašanje je skrivnost božjega načrta, ki nam ni dosegljiv. To so skrivnosti, ki jih ve le Bog, on ima pregled nad človekovo in človeško zgodovino. Z druge strani pa vidimo, kam gre, ko človek veruje. **Vera ni nekaj, kar bi imel človek v posesti**. Vera gre vedno sili v neko preraščanje, izčiščevanje in razločevanje.

Sam dinamizem vere v živega Boga zahteva ali vse večjo zvestobo ali pa, spričo "magnetizma" tega sveta, končni odpad.

Božja oblast je nad vsem

Pavel tukaj govori še o skrivnosti hudobije, ki je ves čas na delu. Potrebno je samo, da se umakne On, ki jo zadržuje, in **nastopil bo človek pogube**, veliki upornik. Kaj je to, kar še zadržuje, da ne nastopi veliki upornik ali človek pogube, lahko samo ugibamo. Pavel namiguje, da Tesaloničani nekako vedo za to. Razlage so različne, ali je to Rimsko cesarstvo, da še ne more nastopiti ta človek pogube, ali je to moč Pavlovega misijonskega oznanjevanja. Lahko rečemo samo to, da so časi božji in da za njihov konec ve samo Bog.

Krščanski realizem

Na koncu pisma Pavel zastavi še zelo jasno besedo o pričakovanju Kristusovega prihoda. Tesaloničani so namreč mislili, da je Gospodov prihod pred vrati. Kaj bi se torej še naprezali; pričakovali so Gospoda in dobesedno lenarili. Pavel tukaj pove, da je kristjanova naloga **biti vedno z obema nogama na tem svetu**, čeprav ga srce in vera, ki jo ima, vežeta na srečanje z vstalim Gospodom. Spodbudi jih, naj le mirno delajo in

s svojimi rokami služijo svoj vsakdanji kruh. Vsaka blodnja, vsako vročično napovedovanje, vsaka pretirana ekstaza in kar je temu podobno, vsako fantaziranje je daleč od pravega kristjanovega življenja in prave krščanske drže. Kristjan je realist. Je v tem svetu, ni pa od tega sveta. Se udeležuje vsega, kar je resnično dobro in pošteno, a v vsem pričuje za Kristusa. Ostaja v tem svetu, po drugi strani pa z vso čuječnostjo pričakuje Gospodov prihod.

Pripravil Iztok Kržič

Eshatologija ali nauk o poslednjih rečeh ni le nauk o smrti, vstajenju, sodbi in novem stvarjenju, kot ta izraz dandanes največkrat razumemo, ampak v svetopisemskem kontekstu pomeni življenjsko držo, ki že posebej "poslednje reči". Slišati je nenavadno, vendar če se spomnite na mučence in svetnike, so ti že v času zemeljskega življenja in v času mučeniške smrti izžarevali srečo in svobodo odrešenih ljudi.

Eshatologija je nastala pri izraelskih prerokih v času, ko se je zaradi propada ljudstva ali zaradi tujih zavojevalcev ali pa zaradi versko moralnega razkroja judovske skupnosti, porajal dvom o božji zvestobi. Vera v božjo obljubo, da bo odrešil in varoval svoje ljudstvo, se mora izkazovati v sedanjosti. Preroška eshatologija je bila na neki način ljudstvu poziv, da zaupa božjim obljubam kljub drugačnemu videzu ter spolnjuje njegove zapovedi in s tem pripravlja božje kraljestvo. Kljub temu pa končno odrešenje ostaja božje delo.

V eshatologiji je napetost med sedanjostjo in prihodnostjo ter med našim in božjim delom. To postane še očitneje v Novi zavezi, v binkoštnem dogodku, kjer je podeljena eshatološka obljuba darov Svetega Duha.

Bratovščina svetega Rešnjega telesa v ljubljanski stolnici

Češčenje svetega Rešnjega telesa (SRT) spada med najstarejše in najbolj razširjene pobožnosti med našimi predniki. Množično je postalo zlasti po tem, ko je papež Urban IV. leta 1264 praznik svetega Rešnjega telesa razširil na vso Cerkev. To je bil papežev odgovor na zmoto patarenov, ki so zavračali službeno duhovništvo in s tem tudi najsvetejši zakrament svete evharistije.

Prva do sedaj **znana bratovščina SRT** na ozemlju današnje Slovenije, je izpričana leta 1399 v cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani. Pravila te bratovščine se nam niso ohranila, ustanovili pa so jo ljubljanski krojači. Zato se je tudi imenovala **Krojaška bratovščina SRT**. Po letu 1430 so bratovščine SRT izpričane tudi v Kranju (ohranjena je izredno lepa bratovščinska knjiga), Ribnici, Starem Trgu pri Ložu, Radovljici in drugod. Izročilo Krojaške bratovščine SRT pri sv. Nikolaju v Ljubljani je očitno nadaljevala bratovščina SRT, ki jo je prenovil ljubljanski škof Tomaž Hren (1597-1630) in ji dal izrazito protireformacijski značaj.

V ohranjenih pravilih bratovščine SRT v ljubljanski stolnici je izrecno poudarjeno, da je glavna naloga bratovščine **vrniti katoličanom samozavest** nasproti protestantom. Z evharistično daritvijo, zakramentalnim življenjem, slovesnimi procesijami SRT in častnim spremstvom Najsvetejšega k bolnikom in umirajočim naj katoličani izpričajo svojo vero v Kristusa, skrivnostno navzočega pod podobo kruha, in utrdijo svojo zavzetost za prenovo Katoliške cerkve v Ljubljani (predgovor). Vse pobožne vaje "v čast in slavo božje skrivnosti presvete evharistije in posebno češčenje Odrašenika našega Gospoda Jezusa Kristusa v tem zakramentu," naj okrepijo katoličane pri njihovem delu za pospeševanje katoliške vere (1. člen). Bratovščina SRT je bila tesno povezana s prizadevanjem ljubljanskih škofov pri ureditvi programa prenove Cerkve, kot ga je začrtal tri-

dentinski koncil. V tem pogledu je več kot zgovorno, da je drugi člen pravil od kandidatov izrecno zahteval, da morajo pred sprejemom v bratovščino opraviti življenjsko spoved in zmoliti t.im. tridentinsko veroizpoved. Člani bratovščine so bili dolžni spovedati se vsak mesec. Poleg mesečnega obhajila, so obhajilo prejeli tudi na božič, veliko noč, binkošti, na praznik SRT in na kvaterni dni. Na zgoraj navedene praznične dni so bili člani bratovščine dolžni zmoliti še pet očenašev, pet zdravamarij in veroizpoved ali pa del rožnega venca. Posebna pobožnost je bila na-

menjena čaščenju Kristusovih ran ob petkih (3. člen). Na shodu bratovščine na kvaterno nedeljo so člani zbrali svoje prispevke za potrebe bratovščine in jih izročili svojemu duhovnemu vodji (4. člen). V ponedeljek po kvaterni nedelji so se člani bratovščine udeležili molitev za rajne člane bratovščine (5. člen), na praznik SRT in na osmino praznika pa so se s prižganimi svečami v rokah udeležili slovesne procesije z najsvetejšim "za dobro Cerkve, v čast bratovščini, za izkoreninjenje heretikov in za odvrnitev turške nevarnosti" (6. člen). Člani bratovščine med seboj določili tudi tiste, ki so pri procesiji SRT nosili "nebo".

Zadnji del pravil pa je namenjen človekovi zadnji uri. Če kdo od članov bratovščine zbolí, je zapisano v 9. členu, naj drugi zanj molijo, ko pa mu duhovnik nese sveto popotnico, naj ga člani spremljajo s prižganimi svečami. Umrlega člana bratovščine naj člani spoštljivo spremijo k zadnjem počitku. Udeleže naj se tudi vigilije in maše zadušnice za pokojnika. Tisti, ki se pogreba ne morejo udeležiti, naj zanj zmolijo rožni venec ali pet očenašev, pet zdravamarij in veroizpoved (10. člen).

Bratovščina SRT v ljubljanski stolnici je očitno **uživala velik ugled**. Iz ohranjene bratovščinske knjige razberemo, da so bili med njene člane vpisani tudi cesarja Ferdinand II. in Leopold I., od leta 1596 nadvojvodinji Marija in Eleonora, člani bratovščine so bili ljubljanski škofje od Janeza Tavčarja (1580-1597) dalje, kranjski deželni glavarji prav tako od leta 1597 ter vrsta drugih cerkvenih in svetnih odličnikov.

France M. Dolinar

Slovenec Slovcu volk

Brezposelnost je rakasta rana, s katero se vse bolj odločno spopadajo vlade zahodnih držav. Zavedajo se namreč, da to ni le gospodarsko vprašanje, marveč da gre pri tem za obstoj demokracije same. V Sloveniji smo upali, da se bomo s svojo državo izvili iz gospodarskih stisk. Za to smo imeli vse pogoje. Žal je oblast zadržala v rokah stara nomenklatura in "gospodarila" naprej po socialistično. Sadovi takega vladanja so sedaj postali vidni: Slovenija ima čez 130.000 brezposelnih. So kraji, kjer je večina ljudi brez dela in brez najosnovnejšega za preživetje. Cele družine živijo od bedne in ponižujoče socialne pomoči, mladi so brez dela in upanja prepuščeni sami sebi, izhod pa iščejo v mamilih, pijači in kriminalu. Družbeno ozračje je vedno bolj zastrupljeno, vse več je nasilja in nestrpnosti.

Sile kontinuitete poskušajo tudi **izigrati z ustavo utemeljene** in z zakonom določene **zahteve po vrnitvi** nepravno **odvzetega premoženja** v komunizmu. Izvajanje teh zakonov zahteva sedaj Evropska skupnost. Med upravičenci denacionalizacije je tudi Cerkev, saj ji bo treba vrniti okrog dva in pol odstotka (2,5 %) vseh slovenskih gozdov. Zaradi tega je Cerkev tarča večletne medijske gonje in zasramovanja. Ko vse to ni uspelo in bo morala zakone spoštovati tudi oblast, je nastopila druga faza vojne proti Cerkvi.

Ker je niso mogli uničiti materialno, so se **lotili duhovnih temeljev**. Neka glasbena skupina je za ovojnico svoje plošče uporabila **podobo brezjanske Marije, ki pestuje podgano**. Iz Božje in naše matere so naredili podganjo mater. Jezus in vsi, ki se imamo za Marijine otroke, smo za te ljudi podgane. Če je Jelinič pozival k obračunu z golaznijo, kakor imenuje Bernikove volilce, pa lahko kmalu pričakujemo pozive k deratizaciji in uničenju glodalcev, ki imajo Marijo za mater. **Cerkev** je za to gnusno in zastrašujoče dejanje odgovorila **z molitvijo na Brezjah**, kjer je okrog deset tisoč vernikov molilo za ljudi, ki so to storili in za vse,

ki jim ploskajo. In teh ni malo, sodeč po reakcijah medijev. Brali smo lahko celo, da je podgana pač simbol škodljive Cerkve.

Državni tožilec je na pobudo mladih krščanskih demokratov ovadil "umetnike" in vendar so mediji napadli Cerkev, da hoče preprečiti svobodo ustvarjanja, čeprav ni ničesar ukrenila v tej smeri. Toda za naše "objektivno" novinarstvo to sploh ni važno, važno je še naprej **blatiti Cerkev** in biti v službi tiste politike in miselnosti, ki deluje razdiralno. V **sprevrčanju dejstev** so šli najdlje Mladi liberalni demokrati, ki so zapisali: "Zakaj (Cerkev) spet poziva, v skladu s svojo staro prakso, k inkviziciji drugače mislečih?" Vendar ni nihče od teh zanikal, da so "glasbeniki" kršili zakon. Toda ali ni spoštovanje zakonov veljavno za vse? Ali res sme pravna država dopuščati, da se pod krinko umetniške svobode kršijo zakoni, sramoti verne in spodbuja k nestrpnosti do njih? Mladi liberalni demokrati dajejo Cerkvi sledeči poduk: "Če vodstvo RKC zares želi v prihodnje svoje vernike zavarovati pred takšnim in drugačnim žaljenjem verskih čustev, naj pretehta svoje poteze in ne izziva tovrstne reakcije civilne družbe." Zakaj ti "demokrati" ne uporabijo pravnih sredstev, če mislijo, da je Cerkev prestopila zakone? Zakaj trdijo, da so proti Cerkvi dovoljena vsa - nepravna - sredstva? Kaj še potem ostane od demokracije? Ali se ne vračamo v brezpravnost, kjer zmaguje močnejši, okrutnejši, bolj podel? Ali nismo iz takega stanja hoteli odditi, ko smo ustanovili svojo državo, zavrnili totalitarizem in začeli graditi demokracijo? **Kako je mogoče, da mladi** vladajoče stranke **razmišljajo tako nedemokratično**? Ali imajo skomine po časih, ko je bil človek človeku volk? Je tak pogled res zrasel le na njihovem zelniku? Težko verjetno, saj jih doslej ni še nihče javno zavrnil.

Po eni strani skrb zbujajoča brezposelnost po drugi pa nasilje in nestrpnost do vseh, ki ne razmišljajo tako kot mladi liberalni demokrati, **pehata ljudi v bedo in obup**. Ozračje v družbi je nabito s strahom, ki ljudi hromi, zapira vase in duši ustvarjalne moči. Prav to slednje pa še kako potrebujemo, da bi skupaj našli pot iz gospodarske in družbene krize, v katero smo zabredli v veliki meri zaradi podaljševanja totalitarne preteklosti v sedanjost.

Drago Ocvirk

Rad imeti vse ljudi - biti z veseljem duhovnik

Zelo rad imam ljudi. Vse ljudi. Čeprav sem nekoč, še v osnovni šoli, izjavil, da bom krojač, kot moj oče, me je prav ta velika ljubezen do ljudi pripeljala do odločitve, da postanem duhovnik. Duhovniški poklic imam zelo rad. Kot krojač bi lahko mnogo lepega naredil ljudem, toda duhovnik je tisti, ki se lahko kjerkoli in kadarkoli približa človeku, ki ga potrebuje. Iz teh izhodišč vedno znova izhajam. **Z veseljem biti duhovnik** pomeni, biti predan temu poklicu dan in noč. To tudi pomeni, da te lahko sredi noči pokliče obupan mlad človek in te prosi, da bi do jutra, tri ure molil zanj, da je to zanj življenjskega pomena. In to storiš. Prevzameš nase odgovornost, in ko te naslednji dan ali pa čez teden dni pokliče, da je z njim vse v redu, se zahvališ Bogu za milost, da si mu lahko pomagal. To je napor, ki vedno rojeva veselje, novo upanje in daje moči. Je težko, pa gre, četudi veš, da boš končal drugje, kot bi bilo pričakovati. In ravno tu se mi zdi, da smo najbližji evangeliju in tudi vsakemu človeku. Na vse je treba odgovoriti z ljubeznijo. Vse drugo je obsojeno na neuspeh, še posebej pri ljudeh, ki živijo daleč od domovine. Veliko drugih prijemov je včasih zgrešenih in kratkovidnih. Ljubezen pa nikoli ne mine.

za ceno očitkov, da duhovniki tako ali tako nimamo nič dela, da nam je dobro in samo uživamo.

Res uživamo v razdajanju za človeka, njegovo stisko in duhovno rast. Nikoli ne smeš biti neučakan, prehter, znati moraš potrpeti, kajti iz malega - zdravega - raste veliko! **Vsak posameznik je veliko vreden.** Vsak na svoj način. Vsi ne zmoremo enako in na isti način. Nekateri lažje, drugi težje. Nevarna pa je delitev ljudi. Velikokrat slišimo: "Ne sodite, da ne boste sojeni!" Dovolimo čim več različnosti. To daje moč župnijski skupnosti, društvu, družini. **Ostanimo pokončni**, kajti pokončna drža človeka plemeniti in ga naredi bogatejšega. Tudi če kdaj pademo, bomo iz življenjske preizkušnje vstali - še močnejši, boljši.

To je napor, ki vedno rojeva veselje, novo upanje in daje moči.

Ob koncu bi rad povedal, da sem v sebi nekako nosil čut do izseljenskega duhovnika in šele zdaj, ko sem to tudi postal, vidim, da je tu moje mesto. Poklican sem, da v tujini, ki včasih našim ljudem reže trd kruh, razčiščujem za domače razmere nemogoče stvari, toda to daje mojemu duhovniškemu poklicu še globlji pomen in pečat. Zahvaljujem se Gospodu, da me je poklical na to pot in upam, da mi bo zdravje služilo, da se bom lahko z vsem srcem predajal svojemu poslanstvu.

Bliža se velika noč. Postni čas je čas, ko smo nagovorjeni bolj kot kdajkoli, da se obrnemo k sebi, da začutimo, da ljubimo in smo ljubljene. Vsak človek hodi po svoji poti življenja in včasih je še kako posuta s trnjem in padamo pod križem življenjskih preizkušenj. **Ne obupajmo.** Vprašajmo se, kaj nam govori Gospod. Ko bomo to spoznali, bomo verjeli v svetlobo. Le v temni noči je lepo verovati v svetlobo. Videli bomo, da je znova zmaga ljubezen, ki se nam najlepše odraža s križa na veliki pektek.

Vsem bralcem Naše luči doma in v tujini, vsem prijateljem in znancem, pa kjerkoli že ste, želim, da bi lepo obhajali in doživeli veliko noč, se ob potici, šunki, pirhih, hrenu in drugih dobrotah, ki jih boste ponesli k velikonočnemu žegnu, veselili življenja in polni novega upanja zrlji v prihodnost.

Vaš Izidor Pečovnik - Dori, župnik v Berlinu

Izberi življenje

“**To je lep in pomemben dan** za slovensko Cerkev, slovenske kristjane in za slovenski narod.” je na novinarski konferenci sredi februarja ob izidu prvega besedila slovenske sinode poudaril ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. Prvo besedilo naj bi izzvalo v slovenskih kristjanih zanimanje za stanje Cerkve pri nas, naj bi odprlo sklope tem in vprašanj, ki zadevajo notranjo prenovo Cerkve za rodovitnejše duhovno življenje. Vpodbudilo naj bi tudi razpravo o razmerjih do novega položaja slovenskega naroda v novi državi, do kulture in duhovnih iskanj sodobnega časa.

Po II. vatikanskem koncilu so mnoge škofije in mnoge krajevne in narodne Cerkve že imele svoje sinode. V slovenskem prostoru se je večkrat o tem razpravljalo in iskalo možnosti, vendar je za realizacijo vedno ostalo premalo prostosti, ker je bila Cerkev na Slovenskem pod posebnim režimom kontrole in represije. Škofje, duhovniki in verniki so dolgo ugotavljali, da razmere za sinodo še niso zrele. Manjkala je svoboda javnega razmišljanja in svoboda besede.

V 80. letih se je vendarle pokazalo, da je možen nekakšen poskus. Pripravljene so bili škofijski zbori v vseh treh škofijah. Prinesli so nekaj manj uspehov od pričakovanega. Utrdili pa so zavest med kristjani in v vodstvu Cerkve, da je treba iti po zastavljeni poti naprej.

Slovenska škofovska konferenca je 26. maja 1997 pod vodstvom nadškofa dr. Franca Rodeta sprejela sklep o sinodi na Slovenskem. Izbrali so geslo: “**Izberi življenje.**” Že to geslo izraža usmeritev iskanja in deloma opredeljuje, kaj je po mnenju vernih danes najbolj pereča točka naše dežele in kristjanov sredi nje.

“**Duhovno stanje našega naroda ni dobro.**” ugotavlja nadškof in metropolit in utemeljuje z naštevanjem, da smo v samem vrhu svetovne lastvice po samomorih, na vrhu po prometni nedisciplini in smrtnih nesrečah na cestah, prav tako pa tudi po splavih itd. Potem nadaljuje: “**Cerkev hoče temu narodu spregovoriti** svojo besedo radosti in svobode. Želimo, da postane Bog življenja bolj navzoč v slovenskem človeku.”

V razmišljanju mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja je sinoda priložnost, da se v Cerkvi ‘odstrani omet’, ki zakriva njeno pravo podobo in njene vrednote

za vse ljudi. Mariborska škofija pristopa k sinodi s svojim škofijskim zborom, ki se bo posvetil predvsem mladim.

Glavni vikar koprške škofije, ki je nadomeščal škofa msgr. Metoda Piriha, je na konferenci prikazal delne rezultate vprašalnika, s katerim so odgovorni želeli med nedeljniki svoje škofije poizvedeti o stanju vere, cerkvenosti in pripravljenosti na sodelovanje na sinodi.

Kar 30 % nagovorjenih je odgovorilo na vprašalnik. Iz vsega tega sklepajo, da je med verniki čutiti veliko potrebo po sinodi.

Sinodalno besedilo prinaša v razpravo tri klasične sklope verskega življenja: **oznanjevanje, bogoslužje in diakonijo (služenje).** Besedilo ni zaključen dokument, ampak prinaša v tajništvo sinode pripravljene tematske sklope za pogovor v župnijah in raznih skupinah. Kristjani in ljudje dobre volje se lahko odzovejo s svojimi pomisleki, pripombami, mislimi, predlogi in pobudami, da bi v dveh letih do jubileja 2000 našli čim bolj jasno in izdelano besedilo.

Pripravil J. P.

**IZBERI
ŽIVLJENJE**

Odprta vprašanja za pogovor
o sinodi na Slovenskem

Zapisali so...

Janez Markeš, MAG 9/98

Diplomska zavrnitev "tradicionalnega" Kučanovega vabila slovenskih škofov na vsakoletni sprejem je doslej najodločnejša poteza ljubljanskega nadškof dr. Franca Rodeta.

Če je nadškof dejal, da ljudje ob vseh "napadih in žaljenju verskega prepričanja ljudi" njihove privolitve v sprejem ne bi prav razumeli, je po drugi plati predsednik Kučan povsem prav razumel, kaj to pomeni zanj. Zato se je na vse pretege trudil, da bi škofe od te namere odvrnil; nekoč je bil v takem prepričevanju že uspešen, tokrat kaže, da se mu politična "pomiritev" ne bo posrečila.

Zmrzal z zgodovino. Zdajšnja ohladitev odnosov med Cerkvijo in predsedniškim kabinetom je v bistvu le nadaljevanje še nikoli prekinjene odbojnosti nekdanje komunistične države do Cerkve. Zakon o denacionalizaciji je Cerkvi dal upanje, da se bo lahko kapitalsko osamosvojila in tako ne bo več odvisna od dobrodelnih donacij iz tujine. Predlog Zmaga Jelinčiča in Polonce Dobrajc o ustavitvi vračanja cerkvenih in veleposestniških gozdov, ki ga je državni zbor tudi sprejel, je pokazal, da je bilo njihovo upanje kratko in da si ne gre delati iluzij o miroljubnem, strpnem in konstruktivnem razpletu zapletenih razmerij z državo. Že leta 1993 je bila ustanovljena mešana krovna komisija, ki naj bi uredila celostno razmerje med Cerkvijo in državo. Rešili niso niti enega samega problema. To je bila še ena lekcija iz zavlečevanja in Cerkev je sčasoma dojela, da je v tej državi nezaželjena in da ima sleherno dogovarjanje svoj namen zgolj v zavlečevanju. Ustavno sodišče in njegov sklep o protizakonnosti nevračanja gozdov in premoženja sta bila Cerkvi edini, vendar povsem nezadostni zaveznik v tej igri zavlečevanja. Toda predsednik Kučan se je vselej skliceval na svojo nezmožnost vplivanja na parlament, ki da je od njega "neodvisna ustanova". Na ravni vlade je Drnovšek v Vatikan poslal nič hudega slutečega "instantnega" zunanjega ministra dr. Davorina Kračuna, ki je tamkaj doživel hladen diplomatski tuš. Medtem je Kučan skušal graditi povsem nasprotno medijsko podobo papežu in Cerkvi naklonjenega predsednika. Spomnite se, kako je naš predsednik poskočil na Brniku, ko je papežu z glave padla bela kapica, in mu jo ustrezljivo pobral. Sezono pred volitvami se je nadalje naš predsednik pod okriljem

"cerkvenih diverzantov" odpeljal naravnost v Vatikan, opremljen z bogato božično smreko iz Roga in pospremljen z velikim številom slovenskih vernikov. Tam je bil tudi pri maši. V tradicionalno katoliški Sloveniji je Kučan vedno zelo dobro razumel, da je eksploatacija katoliških simbolov bistvenega pomena za politično preživetje "očeta naroda". Cerkev mu je ta politični ekshibicionizem v celoti omogočila, ga tolerirala oziroma prek skritih "specialcev" znotraj sistema tudi generirala.

Epilog - zaostritev? Večkrat smo že napisali, da iz teh ali onih razlogov Cerkvi v zvezi s Kučanom popuščajo živci. Popustili niso nikoli. Toda dejstvo je, da je Rode diplomatsko napovedal, da ima Cerkev z oblastjo potrpljenje in nad njo ni razočarana. Po drugi plati pa je zdaj preprosto naredil to, kar so mnogi pričakovali. Kučan je bil na srečanju menda zelo gostobeseden, med vrsticami pa je puščal strelice, češ če zdaj zavrnete sprejem, prihodnje leto sploh ne boste dobili vabila zanj. Toda živčna nista bila niti Anton Stres niti nadškof Rode, živčen je bil naš predsednik. Če bo ta odločitev obveljala, bo Kučan dobil prvi sistemski in neposredni ukor Cerkve. Zaradi tega pa našemu predsedniku dolgoročno vsekakor ne bi moglo biti vseeno.

Rekli so...

p. Ciril Božič, DRUŽINA, 10/98

Kaj je bila vaša prva misel, ko ste zagledali na naslovnici zgoščenke skupine Strelnikoff podobo brezjanske Matere Božje s podgano v naročju?

Najprej je bila bolečina, ki je zarisavala misel: Kako so mogli? Ali res v moji domovini ne premoremo več najosnovnejšega spoštovanja drugega in svetega? Kaj je svetom vrednot v moji domovini? Predsednik Kučan je imel volilno kampanjo z geslom "Za spoštovano Slovenijo" in je zmagal. Jaz bi dejal: Za spoštovanje v Sloveniji! Tu pa je še dolga pot do zmage. Vemo, da podgane prilezejo iz umazanije. Kakšna neki mora biti umazanija duha in srca, ki je porodila ta hudičev umotvor.

Kako se na sporno naslovnico zgoščenke odzivajo romarji, ki prihajajo v brezjansko svetišče? Ali zaznavate kakšne posebne odzive?

"Marija bo zato imela kvečjemu kakšnega romarja več," sem nekje prebral te dni. Res je. Prihajajo, molijo, moli-

jo več. "Pater, tukaj je dar za sveto mašo: v zadoščenje in za spreobrnjenje." Telefonirajo nam, dajejo različne pobude, pišejo pisma, zbirajo podpise. Saj ti fantje niso popackali brezjanske Marije, popackali so najprej in najbolj sami sebe, razžalili pa slovenske katoličane in tudi druge ljudi dobre volje, ki se zavedajo najprej veličine in svetosti tega, kar je MATI in potem BOŽJA MATI. Ne gre tukaj za nobeno podiranje ali ohranjanje tabuja ne zgolj za simbolni slovenski verski svet; tukaj gre za to, kar je tako globoko izkusil in zapisal Ivan Cankar: "Zakaj v en sam utrip srca je stisnjeno vse: Mati, Domovina, Bog." Kdor more razumeti, naj razume. Zato bomo molili v soboto v spravni in zadostilni molitvi za odprtost Duhu Resnice, Pravice, Dobrote, Lepote, Ljubezni in Življenja. (Program molitve objavljamo med obvestili; op. ur.) Ljudje Božji, preprosto povedano; za zdravo pamet, sožitje in spoštovanje na tem malem, a tako čudovitem koščku planeta Zemlja, ki ga s ponosom imenujemo: moja domovina Slovenija.

Janez Lampret, DRUŽINA 10/98

Kultura na "podgani"

Saj vem, da se za stvar, ki je na nizki ravni oziroma izprijena, reče, da je "na psu". Včasih se kdo spusti še nižje in vse skupaj pripelje v globoko blato! Mogoče bomo od zdaj naprej rekli "na podgano!"

Leta 1998 so vsi mediji poročali, kako skromno je naš narod obhajal svoj kulturni praznik, kaže, da so se najbolj potrudile učiteljice in učitelji na oddaljenih hribovskih podružnicah osnovnih šolah. Na vasi sicer ni "prave kulture". Tam znajo ljudje zapeti, zaigrati na kak instrument, otroci znajo recitirati cel kup pesmi, stari ljudje pripovedujejo pravljice, ob večerih berejo Mohorjeve knjige, vsako leto postavijo kulturna društva na oder kakšno igro... ampak, vse to sploh ni "kultura"!

Po mestih, tam je drugače. Tam je "zibelka kulture!" Ob mesecu kulture je naše glavno mesto ponudilo širni Evropi cel kup "prvovrstne kulture" - če je niste razumeli, ste nazadnjaški. Kultura mora biti napredna, svobodna! In ker potem ob slovenskem kulturnem prazniku ni bilo nič posebnega, naj široo javnost vsaj ob koncu februarja nagovori nekaj visoko "kulturnega". Brezjanska milostna podoba z... Žagati krake petokraki je kvečjemu nekulturno, sprenevedati se iz svetih podob pa je gotovo nekulturno in bogokletno.

Pri nas doma so vedno pripovedovali, kako je neki sosed, tovariš, ki je v pijanosti Boga na vaškem zname-

nju privezal z žico okrog vratu, ga odtrgal in vlačil po cesti, na istem mestu končal zadrgrnjen z vrvo konjske vprege okrog vratu, potem ko ga je konj vlačil skozi pol vasi. Ampak jaz sem doma s kmetov... Kmetje so si mogoče "visoko kulturno" dejanje tega človeka razlagali preveč po cerkveno, kmečko, in zato razumeli vse skupaj kot kazen. Mogoče pa je bila njegova smrt višek njegove "kulture"! Sosedov stric, devetdesetletni očanec, je pripovedoval (včasih bolj potihem, zadnja leta tudi na glas), kako je tisti človek, ki je zažgal škofa Vovka, končal v neznosnih mukah, kot bi razpadal pri živem telesu. Ampak ognjemeti so danes na vseh kulturnih prireditvah. Oče očitno ni razumel, da je tudi "živ ognjemet", še posebej, če je škof, sila "visoka kultura".

Skratka, naša kultura je res na dnu, na podgani. Drugače tudi ne more biti. Kultura je sad duha. Duh pa nas hitro povzdigne do Boga. Ta pa pri nas še vedno nima državljske pravice. In veste: čeprav je sila "moderno" in "kulturno" imeti malo predelano podobo Brezjanske Marije, bo še vedno večino slovenskih domov krasila tista stara, nepredelana. Layerjeva, z Jezusom v naročju. Tudi romali bomo Slovenci še vedno na Brezje, ne pa na koncerte sprevrženih pevskih skupin. Komur vse preveč "smrdi" po božjem, naj hodi okrog z robcem na nosu, nikar pa naj ne poskuša vonja popraviti s kozmetiko. To res smrdi!

Gotovo bodo čez čas dedki in babice na vasi pripovedovali o človeku, ki se je norčeval iz milostne podobe Brezjanske Marije in so ga obžrle podgane ali pa napadla bolezen, ki je še najbolj podobna podganjemu vgrizu. Ampak, kaj pa vedo na kmetih o kulturi! Posebej o taki, ki je na podgani!

"Spravna in zadostilna pobožnost na Brezjah zaradi skrunitve milostne podobe brezjanske Matere Božje"

Resolucija 1096

O ukrepih za odpravo dediščine nekdanjih totalitarnih komunističnih režimov

2. del

8.

Skupščina priporoča, naj kazenskopравни pregon posameznih kaznivih dejanj poteka skupaj z rehabilitacijo ljudi, ki so bili obsojeni za "zločine", ki v civilizirani družbi ne pomenijo kaznivih dejanj, in tistih, ki so bili nepravilno obsojeni. Tem žrtvam totalitarnega prava bi moralo biti dodeljeno gmotno nadomestilo in to nadomestilo naj ne bi bilo (bistveno) nižje od nadomestila, danega tistim, ki so bili nepravilno obsojeni za kazniva dejanja v skladu z veljavnim standardnim zakonikom.

9.

Skupščina pozdravlja odpiranje arhivov tajnih služb javnosti v nekaterih nekdanjih komunističnih totalitarnih državah. Vsem prizadetim državam priporoča, naj prizadejim osebam na njihovo željo omogočijo pregled kartotek, ki so jih o njih vodile nekdanje tajne službe.

10.

Skupščina nadalje svetuje, naj se premoženje, vključno s premoženjem Cerkve, ki je bilo nezakonito ali neopravičeno odvzeto s strani države, nacionalizirano, zaseženo ali drugače razlaščno med vladavino komunističnih totalitarnih sistemov, praviloma in integum vrne prvotnim lastnikom, če je to mogoče brez kršenja pravic sedanjih lastnikov, ki so si premoženje pridobili v dobri veri, ali brez kršenja pravic najemnikov, ki so prostore najeli v dobri veri in brez škodovanja napredku demokratičnih reform. V primerih, ko to ni mogoče, naj se dodeli le gmotno nadomestilo. O zahtevah in sporih v zvezi s posameznimi primeri vračanja premoženja naj odločajo sodišča.

11.

Glede obravnavanja oseb, ki niso zagrešile nobenega kaznivega dejanja, ki se ga lahko kazenskopravno preganja v skladu s 7. točko, vendar so kljub temu imele visoke položaje v nekdanjih totalitarnih komunističnih režimih in so jih podpirale, skupščina opaža, da se je nekaterim državam zdelo potrebno uvesti upravne ukrepe, kot je zakon o lustraciji ali dekomunizaciji. Namen teh ukrepov je izključiti osebe iz izvajanja državne oblasti, če jim ni mogoče zaupati, da jo bodo izvajali skladno z demokratičnimi načeli, saj v preteklosti niso pokazali nobene zavezanosti ali vere vanje in nimajo niti interesa niti motivacije, da bi jih zdaj prevzeli.

12.

Skupščina poudarja, da so na splošno tu ukrepi lahko združljivi z demokratično državo pod vladavino prava, če je izpolnjenih več meril. Prvič, krivdo, ki je večkrat individualna kot kolektivna, je treba dokazati v vsakem posameznem primeru, kar poudarja potrebo po individualni in ne kolektivni uporabi lustracijskih zakonov. Drugič, zagotovljene morajo biti pravica do obrambe, predpostavka nedolžnosti, dokler se ne dokaže krivda, in pravica do priziva na sodišču. Maščevanje ne sme nikoli biti namen takšnih ukrepov, prav tako ne bi smeli dovoliti politične ali socialne zlorabe posledičnega lustracijskega procesa. Namen lustracije ni kaznovati ljudi, za katere se predvideva, da so krivi, kar je naloga tožilcev na podlagi kazenskega prava, temveč zavarovati na novo nastalo demokracijo.

13.

Skupščina tako predlaga, naj se zagotovi, da bodo lustracijski zakoni in podobni upravni ukrepi skladni z zahtevami pravne države in da bodo namerjeni proti nevarnosim, ki ogrožajo temeljne človekove pravice in proces demokratizacije. Skupščina kot referenčno gradivo priporoča "Smernice za zagotovitev skladnosti lustracijskih zakonov in podobnih upravnih ukrepov z zahtevami pravne države".

14.

Skupščina poleg tega priporoča, naj zaposleni, ki so bili odpušteni s svojih položajev na podlagi lustracijskih zakonov, praviloma ne bi izgubili svojih poprej pridobljenih finančnih pravic. V izjemnih primerih, v katerih si je vladajoča elita nekdanjega režima dodelila pokojninske pravice, ki so višje od pravic drugega prebivalstva, naj se te pravice znižajo na običajno raven.

15.

Skupščina priporoča, naj oblasti zadevnih držav preverijo, ali so njihovi zakoni, uredbe in postopki skladni z načeli, ki jih vsebuje ta resolucija, in jih spremenijo, če je treba. Tako bi se lažje izognili pritožbam o teh postopkih, vloženim pri nadzornih mehanizmi Sveta Evrope v skladu z evropsko konvencijo o človekovih pravicah, nadzornemu postopku skupščine pod direktivo št. 508 (1995) o spštovanju obveznosti, ki so jih države članice sprejele.

16.

Končno, najboljše poročstvo za odpravo nekdanjih komunističnih totalitarnih sistemov so temeljite politične, pravne in gospodarske reforme v zadevnih državah, ki vodijo k oblikovanju pristnega demokratičnega duha in politične kulture. Skupščina zato poziva vse utrjene demokracije, naj okrepijo svojo pomoč in podporo porajajočim se demokracijam v Evropi, še zlasti kar zadeva podporo pri uvajanju civilne družbe.

A N G L I J A

V spomin dr. Franca Berganta

(župnika za Slovence v Veliki Britaniji v letih 1968-1973)

Slovensko katoliško skupnost v Veliki Britaniji je zelo prizadela žalostna novica o nenadni smrti 67-letnega našega nekdanjega župnika dr. Franca Berganta. S tega sveta v večnost je odšel v Argentini 19. februarja 1998 zaradi nepričakovane srčne kapi pri vzponu na Ande nad Bariločami. S temi vrsticami se želimo s hvaležnostjo pokloniti spominu tega izrednega duhovnika, človeka in Slovenca, ki je bil odličen dušni pastir naše skupnosti v Veliki Britaniji v letih, ko so v Sloveniji verni ljudje še doživljali svinčene komunistične čase. Kljub visoki izobrazbi in kulturi je ostal v našem spominu kot posebno skromen in vsakomur dostopen človek in duhovnik. Zaradi njegovih tolikšnih duhovnih in razumskih sposobnosti in še zlasti zaradi strokovnosti na področju bibličnih znanosti ga je

Pokojni dr. Franc Bergant

tedanji ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik hotel postaviti za predavatelja Svetega pisma na Teološki fakulteti v Ljubljani. Ker pa je bil zaveden politični begunec (ob koncu vojne in odhodu v begunstvo je bil sicer star komaj 14 let) in zato zavesten idejni protikomunist, je ponudbo odklonil, saj ni hotel živeti in delovati "pod piskrom poveznjen" v komunistični totalitarni diktaturi.

Ko je prevzel mesto župnika za Slovence v Veliki Britaniji, smo zelo malo vedeli o njem. Kmalu pa smo začutili in videli, da je bil človek izrednih sposobnosti in talentov. Preden je vstopil v bogoslovje v Buenos Airesu je okusil trdo življenje begunstva. Moral se je preživljati s težkim fizičnim delom. Pri svojem očetu, odličnem mizarju, se je že v zgodnji mladosti priučil mizarstvu delu. Prav to mu je pozneje v življenju prišlo zelo prav. Ker se je že kot gimnazijec izkazal z izredno nadarjenostjo, so ga domačini poslali v višje šole. Po maturi, leta 1951, je študiral filozofijo in pedagogiko. Medtem je celo diplomiral iz elektronike. Po diplomah je leta 1956 odšel v slovensko semenišče in na teološko fakulteto v Adrogué. Že leta 1960 je bil posvečen v duhovnika. Nato je nadaljeval podiplomski študij na Lateranski univerzi v Rimu, kjer je 1966 doktoriral iz bibličnih znanosti.

Kot župnik za Slovence v Združenem kraljestvu je bil dejaven ne samo na pastoralnem področju, ampak tudi pri obnovitvenih delih Našega doma v Londonu. Sadovi njegovega ročnega dela, posebno njegovih mizarških sposobnosti, so še danes vidni na vsakem koraku. Naj omenimo le lično opremljeno

hišno kapelo, kuhinjo, župnijsko pisarno in kopalnico.

Zelo požrtvovalno je obiskoval in duhovno oskrboval rojake po vsej Angliji in Walesu. Dolga in ponekod odročna potovanja je opravljal z vlakom in avtobusom. Slovenska katoliška misija takrat še ni imela svojega avtomobila. Svoje pastoralno delo je znal poživiti z diapozitivi, ki jih je sam posnel v Sveti deželi in Egiptu. Bil je tudi velik ljubitelj klasične glasbe; imel je zelo izbrano zbirko glasbenih plošč.

Sodelavci na slovenskem oddelku

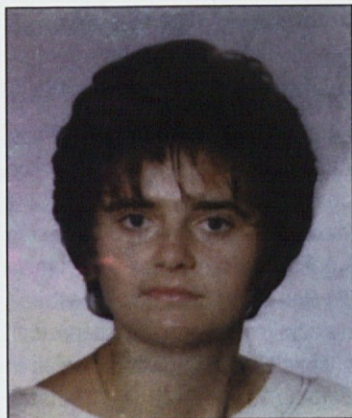
BBC-ja in tudi poslušalci njegove verske oddaje, so ga zelo cenili. Imel je zelo dobre in izredno zanimive nagovore za Slovence doma in po svetu. Poleg široke in vsestranske razgledanosti je bil še pravi izvedenec v verski zgodovini Velike Britanije.

Tudi po svojem odhodu na predavateljsko mesto profesorja Svetega pisma na Teološki fakulteti v Buenos Airesu in na pastoralno delo med tamkajšnjimi slovenskimi rojaki je ostal duhovno in pisno povezan s svojimi nasledniki slovenskimi duhovniki v Angliji ter z mnogimi člani tukajšnje slovenske skupnosti.

Slovinci v Angliji se ga bomo vedno s hvaležnostjo spominjali. Za rojake v Argentini je njegov nenadni odhod k Očetu prav gotovo velika izguba na pastoralnem in narodnostnem področju. Vsi skupaj pa se mu zdaj lahko le priporočamo, da prosi za nas Boga v nebesih.

Dogodki iz življenja naše misije v Londonu

V januarski številki smo našim rojakom in bralcem Naše luči pri-

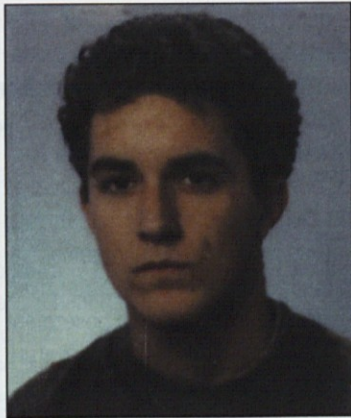

Sabina Jarc

poročili v molitev mlado absolventko Biotehnične fakultete v Ljubljani **Sabino Jarc**, ki je prišla v London na zdravljenje levkemije; na zelo tvegano operacijo presaditve kostnega mozga. Z veseljem sporočamo, da je bila, kot vse kaže, presaditev **zelo uspešna**. Sabina je trenutno le še zunanja pacientka bolnišnice Royal. Upajmo, da bo kmalu popolnoma okrevala, da se bosta z mamo Nevenko, ki ji ves čas njenega bivanja v Londonu z materinsko ljubeznijo streže, lahko vrnili domov v veselje domačih, prijateljev in znancev. Za Vaše molitve se slovenska katoliška misija v Londonu iskreno zahvaljuje.

Že po nekaj tednih, ko je Sabina odšla iz bolnišnice, je prišel na isto zdravljenje **21-letni Boštjan Balantič** z Vrhpolja pri Kamniku. Je poročen in oče enoletne hčerke. Priporočamo ga v molitev za skorajšnje ozdravljenje. Veseli nas, da so tudi pri Boštjanu rezultati presaditve kostnega mozga zelo obetajoči. Pred kratkim je zapustil bolnišnico in bo do nadaljnjega v zunanji bolniški oskrbi.

Sredi februarja je na kliniki Harley Street uspešno prestal zelo težko in

Boštjan Balantič

nevarno operacijo srca **8-mesečni Matej Cvikl**. Že po dveh tednih si je toliko opomogel, da se je lahko s srečno mamico Andrejo in s svojo krstno botro Katjušo Mravljak vrnil domov v Hramše pri Dobrni. Veselju njegovih domačih se pridružujemo tudi mi v Londonu in mu želimo zdravo prihodnost. Božji blagoslov in varstvo Božje Matere Marije naj spremlja malega Mateja in vso družino Cvikl.

Priporočilo za knjigo, ki govori o težkem času tudi naše zgodovine

Član slovenske katoliške skupnosti v Angliji in naš dober prijatelj, g.

Matej Cvikl v naročju mamice

Rajko Vatovec, nas je obvestil o nedavnem izidu dokumentarnega dela, ki obravnava **vračanje vojnih ujetnikov** in političnih beguncev na Koroškem. Naslov dela je: *The Cost of a Reputation* (Cena dobrega imena). Avtor je Ian Mitchell, založnik pa Topical Books. Cena knjige, cca 500 strani, je 15 angleških funtov.

Knjiga ne obravnava le vračanja slovenskih domobrancev, ampak tudi drugih skupin vojnih ujetnikov in političnih beguncev. Ker je to delo dokumentarno in zelo informativno, knjigo priporočamo zlasti tistim našim rojakom, ki so bili udeleženi pri umiku iz Slovenije leta 1945. Za tiste, ki bi radi knjigo kupili v knjigarnah ali jo poiskali v knjižnicah, navajamo sledeče podatke: Ian Mitchell: *The Cost of a Reputation*, številka ISBN je 0 953158 1 01.

Vsem rojakom na Otoku, doma in po svetu, še posebej pa bralcem Naše luči, slovenska katoliška misija v Veliki Britaniji in njen Župnijski svet želimo in voščimo blagoslovljeno in veselo veliko noč, obilo žive vere, upanja in ljubezni ob vstalem Zveličarju.

ŽPS

A V S T R I J A

DUNAJ

V reki časa, ki nas nosi proti Cilju, opažamo, da se nekateri prizori na njenem bregu ponavljajo, vendar vsakokrat malo drugače. Tako je tudi v naši skupnosti, kjer vsako leto prirejamo praznovanja. Med njimi je tudi **pustovanje**. Letošnje je bilo

zame že sedmo, za nekatere morda deveto, petnajsto..., kdo ve. Kakor koli že, pustno soboto, 21. februarja, smo vsi udeleženci pustovanja preživeli v prijetnem, prešernem in norčavem razpoloženju vse do zgodnjih jutranjih ur.

Za ples in veselo razpoloženje sta skrbela Prekmurca Boris Brunec in Bojan Kovačič - duo "BB". Povabil ju je član našega župnijskega sveta Jože Mesarič. Boris Brunec, nekdanji član naše skupnosti, zdaj že nekaj let živi v domovini, je glasbenik, pesnik, pisatelj, zdravstveni delavec in študent. Naši knjižnici je poklonil 2 izvoda svoje pesniške zbirke "Mura, vir življenja", za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Njegov soigralec Bojan Kovačič je dijak 4. letnika ekonomske srednje šole.

Glasbenika sta neutrudno igrala. Prihajale so maske, otroške in odrasle ter vnašale med nemaskirane obiskovalce veselje in razposajenost. Na grajene so bile najboljše odrasle maske in vsi maskirani otroci.

Pustno veselico je izpeljal župnijski svet. Za kulinarične dobrote je poskrbela Irena Kos; Eva Slawik je pomagala okrasiti dvorano in na veselici prikupno maskirana stregla gostom. Pri tem ji je pomagala 12-letna Katarinca Fabi; krofe, da si lahko obližneš vse prste, sta tudi tokrat napekla Ana in Werner Oswald.

Vsem bralcem Naše luči in uredništvu želim, naj Luč vstajenja in zmage nad temo posije v vsa srca. Odprimo se ji!

Vesele in blagoslovljene velikonočne praznike ter obilo pirhov vam želi

Pevci z Brezjij

SPITTAL

V drugi polovici lanskega leta se je med rojaki smrt le enkrat oglasila. 73-letna **Matilda Stefe**, doma iz Predoselj na Gorenjskem, se je poslovila tako neopazno, da smo komaj zaznali njen odhod. Bila je ena redkih, ki ji življenje ni podarilo veliko lepega. Čim bolj so leta tekla, bolj se je zapirala v svoj svet. Naj ji Vsemogočni podari tisti mir, ki ga na svetu ni našla!

Lani pa smo dočakali poroko, po kateri je nevesta ostala v naši oltarni skupnosti. Naša nova voditeljica cerkvenega petja **Sabina**

GRINTAL bo z možem Pavlom ostala na domu, kjer so tudi pevske vaje. Drugega prostora niti nimamo. Občina je namreč začela podirati majhne hišice, ki jih je zgradila okoli leta 1960 na območju begunskega taborišča, delno iz barak. Nekatere so že dotrajane, za boljšo izrabo zemljišča pa bodo sezidali večnadstropne stavbe. Ena prvih je bila podrta tista, ki je služila za potrebe duhovnika, ki prihaja k nam, in za pevske vaje ter druga priložnostna srečanja odraslih in otrok. **Naslova Fridtjof-Nansen-Str. 3 tako ni več.** Kdor želi slovenski skupnosti kaj sporočiti, naj pis-

Darja B. "Mladi del" pevskega zbora z Brezjij

mo pošlje na naslov: **Marienkappelle, Villacherstrasse** ali pa na kakšen poznani osebni naslov.

Zadnje dni nam je ista Sabina predstavila **prvrojenca Feliksa**, s katerim se bo prednostno ukvarjala, da bo njegov glas pravočasno pomirila.

V mestnem gradu smo si lansko poletje lahko ogledali najnovejša dela koroškega Slovenca, slikarja **Valentina OMANA**. V Spittalu je razstavljal že večkrat. Mozaik na fasadi tukajšne glavne šole, ki je njegovo delo, se blešči že od leta 1968. Polna grajska klet, v kateri razstavlja, je na odprtju pokazala njegovo priljubljenost.

Letos bo iz dežel Alpe-Jadran razstavljal umetnik **Vladimir MUHAC** iz Solkana, in to že marca pa tja do 5. aprila.

Domačini iz vasi Molzbichl, ta spada v občino Spittal, so povabili v goste moški pevski zbor iz Rogaške Slatine. Polno zasedeno dvorano so zadnje septembrsko soboto napolnili ubrani glasovi, med katerimi so se oglasile tudi "žabe". Tudi nedeljsko farno bogoslužje je bilo olepšano z njihovim petjem. Dostikrat za podobne nastope iz domovine zvemo prepozno.

V zadnjem času med nami odmevata **dvoje imenovanj** povojnih beguncev v teh krajih. Lani je dr. Franc RODE postal ljubljanski nadškof in metropolit. Med novimi kardinali pa je tudi torontski nadškof dr. Alojzij AMBROŽIČ. Nekaj ljudi se jih tukaj še spominja. Obe družini sta bili tudi za tiste čase kar številni.

Obema želimo božjega blagoslova in sodelovanja Svetega Duha.

Za nas in vse Slovence po svetu pa velja nasvet naše 87-letne faranke: **"Kakšen Očenaš bo treba še več zmoliti!"**

Mogoče se je šele zdaj uresničil stavek, ki je bil zapisan v taktarnem taboriščnem listku na veliki četrtek, 18. aprila 1946: "Morda pa je božja Previdnost v tujino skrila nas kot klena zrna, ki jih bo po določenem času vrnila domovini."

Majda Starman

B E L G I J A

MAASMECHELEN

Letošnje tradicionalno srečanje slovenskih rojakov, starih nad petdeset let, iz belgijskega Limburga je bilo v nedeljo, 15. 2., v društveni dvorani društva Slomšek.

Prireditvev pomeni nekaj izrednega, saj se je rojaki redno in množično udeležujejo ter se na njej dobro zabavajo. Veliko jih pride, ki jih na

Pokojni Stanislav Levpušček

drugih prireditvah ne vidimo; na to pa pridejo, ker se jim zdi primernejša za miren pogovor ob prigrizku in osvežilni pijači.

Pevsko srečanje pri Našem domu

Pri Našem domu v Genku je bilo v soboto, 7. 3., že četrto tradicionalno pevsko srečanje. Poleg domačega pevskega zbora Naš dom so nastopili tudi slovenska mešana in moška zbor **Slomšek** in dva flamska zbora: **Het Roosenbergkoor** iz Wassmunstra in **Die Gentiaen** iz Zonhovna. Pri programu je sodelovala tudi **baletna šola** Veronique Lenaerts iz Genka.

Polde Cverle

Pri msgr. Janezu Morettiju v nunciatu smo si ogledali kapelico.

Henrik Ragolič

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Po treh tednih hude boleznij je 3. februarja na svojem domu v Wanfercée-Bauletu **umrl** g. HENRIK RAGOLIČ, upokojeni rudar. Iskal je sicer zdravniško pomoč v bolnišnici svetega Jožefa v Gillyju, a je bilo zdravljenje neuspešno! Pogreba v župnijski cerkvi St. Pierre v Wanfercée-Bauletu v ponedeljek, 9. februarja, se je udeležilo kar sedem sorodnikov iz Slovenije oz. Nemčije in večje število rojakov in rojakinj iz bližnje okolice.

Pokojni Henrik se je rodil 9. julija 1936 v Mariboru. Letos bi imel šele 62 let! V Belgijo je prišel že leta 1956. Dve leti kasneje se je (1958) poročil z Virginijo BOTTEGA, po rodu Italijanko. V družini se jima je **rodilo petero otrok**: Jožica, Anita, Henri ter Martine in Joëlle (dvojčici). Vsi otroci imajo že svoje družine.

Pokojni Henrik je bil vesele narave, priden in vesten v svojem poklicnem delu in skrben za svojo družino. Težav in problemov mu ni manjkalo, toda z dobro voljo jih je skupaj z ženo Virginijo reševal v prid svoje družine.

Naj počiva v miru! Njegovi ženi Virginiji in otrokom ter drugim sorodnikom v Sloveniji naše krščansko sožalje!

F R A N C I J A

AUMETZ - FILLIERES

G. Matija LEBAN iz Fillieresa, žena mu je umrla pred veliko leti, je februarja **izpolnil 94 let**. Gotovo je praznoval tudi svoj god v tem mesecu, čeprav je koncil sv. Matijo apostola prestavil na maj. Čestitamo mu za ta visoki življenjski jubilej. Bog Vas ohrani, g. Matija, zdravega in čilega še naprej. Bog Vam daj, da bi se počutili zdravega, kot ste se pred padcem s kolesom lani aprila. Starost ima svoje težave, in če ni zdravja vsaj do neke mere, je težko. Gotovo bodo otroci lepo skrbeli za vas tako kot doslej. G. Matija ni mogel biti in še danes ne more biti brez dela. In to mu daje zdravje. Nekaj mora delati, pred televizijo pa ga ne boste videli. V gozdu napravlja drva zase ali za druge, dela doma na vrtu, pospravlja v hiši ali okoli nje, bere vseh vrst revije: francoski dnevnik in slovenske Rodno grudo, Našo luč in še kaj.

Škoda, da je vas Fillieres precej oddaljena od Aumetza in da je v drugem departmaju, pa tudi slabe zveze so med njima, drugače bi se gotovo bolj navezali na Aumetz. Hodil bi semkaj tudi k slovenskim mašam in na kulturne prireditve. Ker pa osebnih avtomobilov po vojni še ni bilo, avtobusne zveze pa niso bile dobre in še danes niso.

G. Matija se še dobro spominja svoje mladosti v stari Avstroogrski monarhiji in kot Tolminec tudi bojev, ki so se odigrali na bojni črti Gorica-Kobarid. Kdo bi ga mogel omajati v njegovi slovenski govorici in zavesti. Zaveden Slovenec je in zaveden kristjan. Bog ga živi.

FREYMING - MERLEBACH

December prinese v naše vsakdanje življenje vedno dosti lepega. Pri naši slovenski misiji smo doživeli kar nekaj praznikov. Najprej nas je 7. decembra obiskal sv. Miklavž, preživeli smo lepe božične praznike in tudi Silvestrovemu večeru se nismo izneverili.

Predvsem moram omeniti izredni obisk, ki smo ga bili deležni v Slovenski katoliški misiji 20. decembra, in to društvo Slovenske katoliške misije ter društvo Triglav. Obiskal nas je **veleposlanik** dr. Kunič iz Pariza in **konzul** Pogačnika iz Strasbourga. Cilj tega izrednega obiska je bil obiskati vsa slovenska društva v severnem predelu Francije. Goste smo sprejeli v kapeli sv. Jožefa. Tam jim je **g. župnik Kamin** zaželel pristrčno dobrodošlico. **G. Emile Šinkovec** je ob prihodu gostov zaigral nekaj skladb na orgle; tudi evropsko himno, ki je zelo prenesetila ambasadorja Kuniča.

Nato smo se zbrali v dvorani pri skupni večerji. Gostom sta zaželela pristrčno dobrodošlico tudi **predsednik slovenske Katoliške misije g. Mauc** in **predsednik društva Triglava g. Velušček**. Večerji so prisostvovali vsi člani obeh odborov. Gosta sta bila tudi **g. Emile Šinkovec**, dolgoletni organist in pevovodja zbora msgr. Grimsa, in **g. Hočvar**, podžupan občine Frey-

ming - Merlebach. G. Hočvar je slovenskega rodu, na kar je zelo ponosen.

V nedeljo, 1. februarja, smo imeli **generalno sejo**. Poleg odbora je bilo na seji tudi veliko članov, kar je razveseljivo, saj le medsebojno delovanje odbora in članov lahko prinese lepe sadove.

Na seji je **odbor doživel nekaj sprememb**, saj je naš dosedanji predsednik g. Mauc odstopil. Na volitvah so za novo predsednico **izvolili Curkovo**, dosedanjo podtajnico, nadomestila jo bo **ga. Marlenka Loursong** in **ga. Tatjana Kotar**. V odbor smo na novo sprejeli tudi go. Kellerjevo.

G. Mauc, celih je bil **10 let predsednik Slovenske katoliške misije**, je izredno priljubljen, človek dobrih nasvetov in idej ter prijazne besede. Zato nam je bilo vsem žal, da je odstopil. Toda veseli smo, da obstaja v odboru naprej kot podpredsednika.

V nedeljo, 22. februarja, smo se pozabavali po pustni šegi. Po sv. maši smo se zbrali pri skupnem kosilu, krožnik garniranega kislega zelja nam je vsem dobro teknil in nad dal moči in dobro voljo za popoldansko pustno rajanje. Gostje so se kar vsi spremenili v pustne maske. Za zabavo in dobro voljo je poskrbel muzikant Marijan.

Pustni čas nas popelje v postni čas, dobo molitve in priprave na spomin Kristusovega trpljenja.

Vsem želimo blagoslovljene in ve-sele velikonočne praznike, ljubezni in miru vstalega Kristusa, ki je hrana in pijača našega krščanskega življenja.

Jožica Curk

CHILLEURS-AUX-BOIS (LOIRET)

Skupna maša bo na velikonočni, vuzenski ponedeljek ob pol enajstih dopoldne. Eno uri pred sveto mašo bo prilika za zakrament sprave. Pridite malo prej, da dobro pripravimo pesmi in liturgijo! Vsi prisrčno vabljeni!

Postni čas in dnevi velikega tedna naj vsakemu pomagajo pri rasti k Njemu, ki je s svojim vstajenjem vrnil vsakemu človeku upanje večnega življenja!

MERICOURT

Župnijsko občestvo v MERICOURTU se na duhovnem polju počasi prebujajo. **Sveta maša** v soboto zvečer daje nove možnosti za srečanja pred sveto mašo in po njej. Mnogo več časa imamo za druge in mnogi imajo več stvari za povedati, kaj in kako bo šlo naprej. Potem ko smo dobili iz Slovenije brošuro IZBERI ŽIVLJENJE z odprtimi vprašanji za pogovor o sinodi na Slovenskem, smo se dogovorili, da bomo vsako soboto, ko bomo **skupaj, poglobljali in zapisovali** razne predloge in rešitve tudi za nas Slovence po svetu. S tem bomo vsaj malo pomagali pri prenovi Cerkve na Slovenskem. Vsak predlog bo dober in bo prispeval, da bomo bolj povezani s krajevno in domačo Cerkvijo. **Skupnost na severu Francije** je še vedno živa in to je vredno obudovanja. Ljudje razumejo, da so del Cerkve, da je Kristus tisti duhovnik, ki je in bo vedno med njimi. Duh vere živi, milost Svetega Duha opogumlja vliva zaupanje v prihodnost.

V kapeli našega doma v Mericourtu se srečujemo pri maši približno dvakrat mesečno, toda **molitev množi naša srečanja**. To so srečanja src, ki so povezana v skupni veri in čutenju, da smo še vedno Slovenci in člani Cerkve.

PARIZ

Kulturni večer ob Prešernovem dnevu

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Parizu je 6. februarja ob 20. uri v dvorani ACADEMIE DIPLOMATIQUE INTERNATIONALE pripravilo kulturni večer ob Prešernovem dnevu. V lepi in bogato okrašeni dvorani smo se Slovenci iz Pariza in drugih krajev zbirali na Prešernovo proslavo. Zbralo se nas je okoli 300. Pred vstopom v dvorano je vsakega pozdravil g. veleposlanik dr. Jožef Kunič in njegova žena. Na začetku so nam LJUBLJANSKI MADRIGALISTI zapeli Prešernovo Zdravljico. Zborovodja Matjaž Šček, rojen leta 1958 v družini glasbenikov, nam je s svojim zborom nanizal lepoto slovenske melodije in pesmi, ki so nas popeljale v globino in v miselnost slovenskega človeka. Uvodni nagovor je imel g. veleposlanik dr. Jožef Kunič, ki nam je v lepi besedi predstavil pomen tega dneva in veličino dr. Franca Prešerna za naš narod. Nato so Ljubljanski madrigalisti zapeli tri Gallusove pesmi. Med pesmimi različnih skladateljev so nam študentje slovenskega jezika in kulture na INALCU ter pariški Slovenci brali Prešernove pesmi, vmes tudi Gregorčičeve, Aškričeve, Župančičeve in Gradnikove. Vse se je odvijalo v ritmu slovenske kulture. Na koncu so nam pridne roke slovenskih gospa pripravile pecivo, veleposlaništvo pa nas je pogostilo

Pri naših sestrah "pomočnicah vernih duš" v Cannesu

Ga. Justina Lutman iz Châteauneufa je vedno vesela obiska

s pijačo, da smo se še dolgo v noč v prijateljskem krogu pogovarjali, kaj vse bi bilo še treba narediti v Franciji za poznanje slovenske zgodovine in kulture.

Pustna veselica v Châtillonu

Pustna veselica je ena izmed štirih zabavnih prireditev med letom, ki jih prireja Društvo Slovencev v Parizu. Letošnje, bilo je na pustno soboto, 21. februarja, je bilo kar lepo obiskano. Za glasbo in petje so poskrbeli (Mladi) **Pariški slavčki**, za ples pa vsi tisti, ki so jih srbele pete in razigrana srca. V kuhinji sta bili **Eva Sutlič in Marija Škrj** in seveda še vsi tisti, ki **redno skrbijo za prireditve**: Janez, Marjan, Jože, Marjanca, Niko, Tončka, Ciril, Marko ter drugi, ki imajo zavest, da se mora nekaj narediti. Predsednica Društva Slovencev v Parizu, Eva Sutlič je letos pripravila tudi tekmovanje za najlepšo masko. Ker je bilo veliko lepih mask, so organizatorji sklenili, da **nagradijo vse navzoče** s kozarcem šampanjca. Tako je bil volk sit in koza cela in vsi so bili zadovoljni. Razveseljivo je, da je bilo med pustovanjem mnogo novih obrazov in da je bilo videti tudi nekaj mlajših fantov in deklet, ki so

menda prvokrat plesali valčke na slovensko melodijo.

Uredil Silvester Česnik

JUŽNA FRANCIJA

Čeprav se takrat postni čas še ni začel, so februararska srečanja s Slovenci v južni Franciji imela prav ta namen, da bi se skupno **pripravili na osebno preno**, h kateri nas Cerkev vabi v postu.

Mogoče vse preveč radi gledamo na post kot na čas nadležne odpovedi in premagovanja, kar nam je neprijetno, zato tako ali drugače najdemo izgovore, da se tem zahtevam izognemo. V resnici pa mora post zaznamovati naše življenje drugače, kot si mislimo. Postati mora čas, v katerem se zavemo svoje majhnosti in nemoči, svoje grešnosti in svojih slabosti. Vse odpovedi in žrtve, ki jih prostovoljno sprejmemo nase, so izraz naše globoke notranje potrebe, da bi živeli polno, smiselno, da bi resnično verovali in zaupali najprej Bogu.

MARSEILLE

Ko napišem besedo "Marseille", nikakor ne mislim na veliko ob-

morsko mesto, ki nosi to ime, temveč hočem v njem povzeti prisotnost vseh slovenskih rojakov, ki živijo razpršeni na velikem področju. Seveda se jih zaradi oddaljenosti pri slovenski maši v Marseilleu ne zbere posebno veliko, a ti, ki **redno prihajajo**, vsakokrat vdihnejo naši skupnosti nekaj novega življenja, **nekaj pravega krščanskega veselja**.

Tokrat smo se zbrali pri maši v soboto, 21. februarja. Z navdušenjem smo si segli v roke in si hoteli že v kratkem času pred mašo izmenjati čim več novic. Ker se srečamo poredko, je razumljivo, da se še toliko bolj **veselimo drug drugega**. In vsakokrat si goreče želimo, da se bo med nami prikazal morda še kdo od tistih rojakov, za katerimi smo morda že pred leti izgubili sledi, ker jih je življenje na različne načine preizkusilo ali jih je obilica skrbi in dela uklenila v svoje sponse. Vsekakor je naša misel in molitev vedno z njimi.

Čeprav naši rojaki pri maši vedno radi zapojejo in po svojih močeh sodelujejo, sem jim jo tokrat nekoliko zagodel. Nehote sem izbral mašne pesmi z nekoliko nesrečno

roko, saj so bile večini navzočih nepoznane. Kljub temu niso začudeno molčali, ampak se na vse načine trudili, da bi "ujeli" čudne melodije in me obvarovali zadrege. Tudi take zanimive peripetije obogatijo našo povezanost.

Iz obmorskega Marseillea in njegove okolice, kjer sem kot vedno **obiskal tudi naše bolnike in ostarele** na domovih, me je pot vodila više, v **departma Vaucluse**. Tu sem se z nekaterimi našimi ljudmi srečal prvič. Tako sem bil deležen **toplega gostoljubja** družine **g. Ivana Hvala** v Le Puy Sainte Reparadeu in družine **Ernesta in Marije Bedrač** v Ste. Tulleu. Ti obiski so zame vedno pomembni, kajti prva osebna vez je že znanilka in **temelj duhovne vezi med nami**.

Zadnji obisk na tem območju je bil namenjen **ge. Zori Orlač** v Serresu, v kraju, ki je že kar precej visoko nad morjem (700 m). Prijazna ga. Zora, ki je polna življenjskega optimizma, se je z možem Janezom iz zdravstvenih razlogov preselila v alpsko območje iz okolice Pariza. Pred dve ma letoma je njen mož odšel v večnost, a čeprav je zdaj sama, ji poguma ne manjka. Življenje jo je, tako kot številne naše rojake v tujini, dodobra preizkušalo in utrdilo. Zato obisk pri njej zame ni bil le postanek za počitek in prenočišče, temveč tudi srečanje, ki mi je dalo kar nekaj spodbud. Povrh pa sem imel še to veselje, da sem spoznal tudi njenega sina Dimitrija, ki je umetnik in je z ženo prišel iz Slovenije na obisk.

NICA

Ko sem po vrnitvi v Pariz skušal osvežiti spomin na svoja doživetja v

Nici, da bi jih preli v to poročilo, so mi najprej prišle na misel besede dobre **Gene Peršin**, ki mi jih je kot po lepem naključju dala za popotnico ob slovesu iz Nice: "Veste, da se mi je zaradi Naše luči že dostikrat prismočila hrana v loncu. Ko jo vzamem v roke, ne morem več nehati brati." Ne da bi želeli kuhinjske smole skrbnim gospodinjam, si vendarle želimo, da bi Naša luč in njena vsebina vedno tako močno in spodbudno odmevala med nami. Vsako poročilo je obenem tudi povabilo, da bi vsi postali del dogodkov, o katerih ta govorijo.

Veliko je bilo stvari, ki so me ob obisku med vami posebej nagovorile. Brez dvoma je tu na prvem mestu sveta maša, ki sem jo **15. februarja** daroval z vami. Tokrat ste tudi sami opazili, da je bila nekoliko drugačna, saj smo pred oltarjem bili kar štirje duhovniki. Dan prej me je namreč **pater Fazzi**, duhovnik, ki je odgovoren za duhovno oskrbo vseh tujcev v niški škofiji, obvestil, da bo pri slovenski mašni daritvi prisoten tudi on, in sicer z namenom, da se zahvali **g. Franju Pavalecu** za vse dosedanje dušnopastirsko delo in me uradno pred-

Utrinek slovenske mladosti iz Nice: Sonja in Tomaž

stavi kot vašega novega dušnega pastirja. Povabil je tudi hrvaškega duhovnika.

To, kar je bilo gotovo Bogu v posebno veselje in ne bom skrival, da tudi meni, pa ste bili vi sami. V primerjavi z zadnjim obiskom v božičnem času **se je vaša udeležba pri maši podvojila**. S tem sami dokazujete, da vas je Slovencev na Azurni obali še kar precej in da si želite slovensko Cerkev med vami, da želite vi sami biti živa slovenska Cerkev v diaspori. Zavedajte se, da je veliko odvisno od vas. Nič ne pride samo po sebi. Ustvarjati in upati moramo skupaj.

Da bi se v kratkem času čim bolj povezal z vami, sem tudi tokrat obiskal kar precej družin na domovih. Seveda ste mi mnogi s svojim osebnim povabilom to nalogo napravili še prijetnejšo. Nič me ni vznemirjalo, da sem se velikokrat izgubil, ko sem vas iskal, ter kar dobro obrabil zemljevid mesta, ki mi je bil v neizogibno pomoč. Vsakokrat sem bil gotov, da bom naletel na toplo slovensko srce, in to mi je zadoščalo. Rad bi se vam iskreno zahvalil za vsa izkustva vere in prijateljstva, ki ste jih bili pripravljeni deliti z mano.

Med našimi srečanji bi tokrat rad omenil tudi obisk pri sestrah **Pomočnicah vernih duš** v Cannesu. Tu Slovenke zastopata dobri redovnici sestra **Anzelma Hubner** in sestra **Miriam Moratto**. Obe sta močno povezani s svojo domovino, čeprav zaradi nesrečnega spleta okoliščin nista niti slovenski državljanke. To nesrečno usodo delita z mnogimi v tujini, predvsem Primorci, ki jih ima lastna domovina za tuje. Toda zvestemu srcu noben krivičen zakon ne more odvzeti

ljubezni do lastnih korenin. Skupaj s sestrama in zakoncema **Francem** in **Pavlo Leban**, ki sta prišla v ta namen iz Antibesa, sem obhajal sveto daritev. Res smo bili tokrat zelo majhna družinica v molitvi združenih božjih otrok, a to je pri naših bogoslužnih srečanjih v tujini običajen pojav. Številke, ki so enkrat visoke, drugič majhne, ne pomenijo veliko. Vsekakor pa pomeni neskončno veliko, da smo vsakokrat združeni v imenu Njega, ki ljubi vse ljudi, vse naše po svetu razpršene rojake.

Tudi tokrat sem se iz Nice vračal **prek Lorguesa**, kjer so me pričakale naše redovnice. Ne le slovenske, tudi druge sestre so se veselile tega obiska. Čeprav se je večina njih udeležila slovenske svete maše, ne da bi razumele naš jezik, jih je posebej osrečila naša slovenska pesem. Tudi po maši so se kar same zbrale v skupnem prostoru, da bi bile deležne še kakšne pesmi iz slovenske narodne zakladnice.

Tako se je iztekel milostni čas predpostnih srečanj, ki so bila vsem nam vabilo, da bi svoje krščanstvo živeli v veselju, kljub odpovedim in težkim trenutkom, s katerimi živ-

ljenje ne skopari. Naj bo vse v božjo čast in slavo. Ta zavest naj nas vodi naproti prazniku vstajenja, ki je praznik polnosti našega krščanskega upanja.

Vaš **David Taljat**

N E M Č I J A

BERLIN Kulturni praznik

Slovenci v Berlinu smo dostojno proslavili 8. februar, slovenski kulturni praznik in Prešernov dan. Proslavo so pripravili v Društvu Slovenija. V kulturnem programu so nastopili otroci dopolnilnega pouka slovenskega jezika pod vodstvom učiteljice Lilijane STAJAN, folklorni skupini mladih in starejših, ki uspešno delujeta v okviru Društva, in oba zbora slovenske župnije sv. Elizabete.

“Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala...” Preproste besede te, že

ponarodele slovenske pesmi, nas vedno znova nagovorijo in ob njih se vedno znova zavemo besed svetniškega škofa Antona Martina Slomška, ki pravi: “Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo od svojih starih dobili. Dolžni smo skrbno ga ohraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti.” **Pohvaliti moramo vse starše**, ki svojim otrokom znajo in zmorejo v tujini, kjer ni vedno lahko, vcepiti ljubezen do slovenskega jezika. Ponosni smo na to, da **druga generacija** Slovencev, večinoma rojenih v Berlinu, tako **lepo govori slovensko!** Temu se večkrat čudijo celo obiskovalci od doma. K temu precej prispevajo tudi naša srečanja in druženja ob koncu tedna.

Pustovanje

Slovenci v Berlinu že od vsega začetka spoštujejo pustno soboto. To je dan veselja, sproščenosti, neposrednosti, skratka - veselega rajanja. Tudi letos smo se v tem duhu zbrali v slovenski župniji. Kot vedno smo se najprej **zbrali pri sveti maši**, po maši pa se je začelo **pustovanje** v veliki dvorani župnije. Organizator je bil Karel BOŽIČ in njegova družina, ki je odlično opravil svojo nalogo! Znova je pridobil veliko pridnih in zvestih sodelavcev. Vse je bilo v znamenju pusta: okrašena dvorana, hrana, pijača, glasba, obleke... Tako se je zelo prilegla svinjska krača, kranjska klobasa ali pečenka s kislim zeljem in krompirjem. Niti krofov ni manjkalo. Za zabavo je skrbel domači ansambel Druga generacija. Zelo dobro jim je uspelo ogreti pete navzočih, še posebej maskiranih gostov. Prvi par, ki je prišel na plesišče,

Kulturni praznik v Berlinu. Tudi mladi Slovenci plešejo v folklorni skupini.

Berlinski kardinal Georg Sterzinsky med člani ŽPS slovenske župnije sv. Elizabete

je prejel za nagrado buteljko Slavincevega vina.

Nagradili smo tudi najboljše maske. Veliko je bilo lepih, zanimivih. Letos smo vsakemu gostu ob prihodu izročili dva kartončka. S prvim je izbral najboljšo masko starejših, z drugim najboljšo otroško masko. Ko smo opolnoči prešteli glasove, smo razglasili zmagovalca. Pri otrocih je zmagal zelo posrečen in simpatičen RAČEK. Ko se je odkril, smo ugotovili, da je to Marko PANGERL, prizadeven ministrant, ki je lani prejel prvo sveto obhajilo. Za nagrado je prejel fotoaparata.

Pri starejših pa je najbolj navdušil KLOVN, ki je bil res vreden svojega imena, saj nas je ves večer zabaval, da smo se od smeha držali za trebuhe. Ta posrečeni klovn je bila Dina ERMAN; za nagrado je dobila električni žar.

Ena zanimivejših mask je bila tudi ženin-nevesta v eni osebi. V to vlogo se je postavila učiteljica Lilijana STAJAN, ki je obleko tudi sama sešila. Polovica telesa je bila moški, polovica ženska. Začelo se je že pri

klobuku: polovica črnega, polovica belega; polovica obraza našminkana, druga polovica pa ne; moška polovica telesa v črni moški obleki, ženska polovica v beli obleki z volančki, s poročnom šopkom v roki. Končalo se je pri nogavicah in čevljih: moški čevelj črn, ženski čevelj bel. Zelo lepa maska!

Pustovanje je znova lepo uspelo, dvorana je bila polna, vendar ne preporna, tako da se je dalo resnično zavrteti po plesišču, se sprostiti in pozabiti na vsakdanje skrbi. Znova je bilo veliko mladih in gostov drugih narodnosti.

Letošnji pust je za nami, pred nami pa je čas milosti: POST. S pepelnično sredo smo stopili v čas, ko se poskusimo pogovoriti sami s seboj. Pustimo se nagovoriti. Za vsako ceno mora zmagati LJUBEZEN, ki se bo najčistejše zrcalila na koncu tega postnega časa, na veliki petek na Kalvariji. Križev pot, križanje, trpljenje in neizmerna žalost... A na koncu odpuščanje v imenu LJUBEZNI. Naš župnik Dori nam je pripravil postno-velikonočno pismo, v katerem nas spodbuja, naj ne obupamo, pač pa pomagamo drug drugemu,

ne glede na stan, vero, narodnost. Verjeti moramo v svetlobo!

M. M.

INGOLSTADT

Kulturni praznik

V nedeljo, 8. februarja, prav na obletnico Prešernove smrti, smo v Ingolstadt slovesno obhajali slovenski kulturni praznik. Praznično razpoloženje se je že začelo ob 12. uri, ko so k nam prispeli gostje iz Slovenije: **moški kvintet Ventus** iz Vipave, predsednik slovenskega društva Slovenija v svetu, **Boštjan Kocmur**, in tajnica društva, **Nancy Selan**. Ob običajni uri smo imeli slovensko mašo v že kar naši cerkvi, s tako lepim imenom Milostna dolina. Med mašo je kvintet ubrano pel cerkvene pesmi in Troštovo mašo. Po maši smo se zbrali v Slovenskem centru pod Prešernovo podobo k prireditvi z vodilno mislijo iz Prešernove Zdravljice: Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet. Najprej je zbor s himno uglasil naše misli in srca za praznovanje. Nato je sledila župnikova pozdravna beseda in pozdrav g. Kocmurja, gdč. Selanova pa je imela referat o Prešernu. Vmes so zapeli pevci dve domovinski pesmi. Nakar so **Lidija, Karmen in Anita recitirale Prešernove pesmi**. Pevcu, Dekletam in Hčerin svet. Do odmora so pevci zapeli dve domovinski. V drugem delu sporeda je kvintet pel slovenske narodne v priredbi različnih avtorjev. Z dovršeno zapetimi pesmimi so nas popeljali po naši dragi domovini, deželi sonca, vina in veselih ljudi. Ob pesmi smo se ujeli navzoči in pevci v čudovito skladnost, v resnično praznovanje.

Kvintet Ventus iz Vipave z novim dirigentom

Po sporedu je sledil sproščen družaben večer, fantje so še zapeli prenekatero pesem iz svojega bogatega repertoarja. Oglasila pa se je tudi skupna pesem. Noč je že prehodila skoraj polovico svoje poti, ko smo odhajali domov. Zavezani svojemu pesniku smo tako skušali dan napolniti z duhovno, etično in kulturno vsebino.

GS

Petnajst let ministrantske službe

Bi se nam najprej predstavil?

Imenujem se Boštjan Zgubič. Rodil sem se v Nürnbergu v Nemčiji pred 21 leti.

Kje si doma v Sloveniji?

V Sloveniji stanujemo v Poljčanah.

Imaš kaj domotožja po Sloveniji?

Zelo rad se vračam v Slovenijo, vendar pa sem tukaj bolj doma.

Lepo govoriš slovensko. Kje si se naučil?

Doma smo govorili slovensko, pa tudi v slovenski dopolnilni šoli, kjer me je poučevala učiteljica Manica Šerbinek.

Šolanje si že končal. Za kateri poklic si se izučil?

Lani sem končal šolanje in sem se izučil za peka.

Biti pek je verjetno nekaj posebnega. V spominu se mi prebudi prijetno omamen vonj po pravkar pečenem kruhu, ki nas pospremi vsako jutro, ko gremo mimo pekarnje. Je ta poklic zahteven?

Biti pek je zahtevno. Imeti mora veliko izkušenj.

Vem, da peki vstajajo zelo zgodaj. Je to zate zelo težko?

Res je, vstajam zelo zgodaj, včasih tudi ob treh zjutraj. Vendar mi to ni težko. Vedno se zbudim kar brez budilke.

V teh nekaj odgovorih smo si lahko o tebi že ustvarili prvi vtis. Zdaj pa preidiva k srš najinega pogovora.

Kdaj si začel dejavno sodelovati v slovenski župniji?

Sodelovati sem začel že s petimi leti.

Kako se je to zgodilo?

Ko smo prišli k slovenski maši, sem šel sam vprašat g. župnika, ali lahko ministriram.

Kdo te je navdušil?

Najprej sem se o tem pogovarjal s starši. Kasneje me je spodbujal tudi g. župnik.

Od takrat redno ministriraš. Predvidevam, da ti je ta služba v veselje, sicer bi jo že opustil. Kaj te spodbuja, da si v teh letih še vedno ministrant?

To je težko odgovoriti. Občutek imam, da je tam moje mesto in zato mi je ministriranje še vedno v veselje.

Se morda spomniš kakšnega šaljivega dogodka iz tvoje verjetno bogate zakladnice izkušenj v ministrantskih vrstah?

To je bilo že pred leti, ko smo še imeli slovenske svete maše na Schniglinger StraÙe. Med nami je bil g. škof dr. Jožef Smej. V zakristiji smo se ministranti že oblekli za mašo in se dogovorili, kdo bo kaj prevzel. Škofov tajnik mi je rekel, naj vzamem škofovo mitro. Nekaj časa sem jo držal, ker pa si je nisem upal odložiti, sem si jo posadil na glavo. Ob tem smo se vsi prisrčno nasmejali.

Želim ti še veliko uspehov v življenju, veliko veselja in zadovoljstva v poklicu in pri delu ter božjega blagoslova pri ministrantski službi!

Pogovor je vodil B. P.

MÜNCHEN

Od nas se je poslovila **Valentina Tavčar**, roj. Šolar. Čeprav je dalj časa bolehal, tega nismo mogli verjeti, zlasti ne, ker je vedno dobro izgledala in ni nikoli kaj dosti tožila. Ga. Valentina je bila doma iz Rudnega pod Dražgošami, v Nemčijo je prišla z možem leta 1969. Vsa se je posvetila svoji družini, katero je imela nad vse rada. Z možem sta si postavila lep dom, ki pa ga ni mogla uživati, kakor bi ga rada, saj ni izpolnila niti 52 let. Nikakor pa ni

Valentina Tavčar

ostala brez doma: pri Bogu uživa najlepši dom, ker je zaupala v Boga, mu zvesto služila in se z zakramenti za umirajoče lepo pripravila na srečanje s svojim Odrešenikom. Veliko število pogrebcev priča, da so jo ljudje radi imeli, ker je bila dobrega srca do vseh, ne le do svoje družine. Njeno izmučeno telo čaka na vstajenje v domači zemlji. Možu, sinu in hčerki z družino in drugim sorodnikom naše iskrene sožalje; pokojni pa želimo mir in počitek pri Bogu.

G. Viktor Nemec, verjetno najstarejši član naše župnije, je v miru zaspal. Doma je bil iz Šturij pri Ajdovščini, kjer je prišel na svet leta 1913. Življenjska pot ga je vodila najprej na Hrvaško, nato pa v Nemčijo. Po poklicu je bil kuhar. Bil

Viktor Nemec

je med najbolj zvestimi obiskovalci naše maše in drugih pobožnostih. K zadnjemu počitku smo ga položili na Münchensko pokopališče. Želimo mu večni pokoj pri Bogu, kateremu je zvesto služil vse življenje.

G. Anton Ciglarič je zaključil svoje zemeljsko potovanje. Njegova življenjska pot se je začela pred 52 leti pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Po pok-

Anton Ciglarič

licu je bil zidar in je prišel v Nemčijo leta 1969. Zadnja leta je bolehal na srcu, vendar je bil vzrok smrti druga bolezen, ki se je nepričakovano pojavila in mu tudi v bolnišnici niso mogli pomagati. Zadnji počitek mu daje domača zemlja. Ženi, hčerama in drugim sorodnikom naše iskrene sožalje, pokojnemu g. Antonu pa želimo večno življenje pri Bogu.

WALDKRAIBURG

Smrt je posegla tudi v našo majhno skupnost iz Waldkraiburga. **G. Jože Malec** je končal svojo zemeljsko pot, ki se je začela v Oplotnici na

Jože Malec

Štajerskem pred 75 leti. Po poklicu je bil kamnosek. Med vojno v Grčiji je postal invalid. V Nemčijo je prišel z vso družino leta 1961. Ko je zbolel, ni nobeden mislil, da bo šlo tako hitro naprej. Nekaj dni prej sta še z ženo praznovala zlato poroko. Ženi in trem otrokom z družinami naše iskreno sožalje, pokojnemu pa želimo večno življenje pri Bogu.

OBERHAUSEN

Dva odhoda k Očetu domov po zasluženo plačilo sta v februarju povezana z našo župnijsko skupnostjo. V začetku februarja je v Sloveniji umrl **oče našega diakona Stan-ka Čeplaka**, konec istega meseca pa je bilo v Ribnici na Dolenjskem slovo od očeta našega donedavnega **župnika Janeza Puclja**. Oba krščanska moža in očeta, Jože in Janez, sta gotovo s svojo krščansko osebnostjo bila opora pri božjem klicu njihovih sinov. Naj najdeteta med možmi plemenitih posnemovalcev krščanskega življenja. Oba sta se lepo pripravljena poslovila v lepih, častljivih letih. Naj uživata polnost večnega življenja pri Njem, ki sta mu v življenju sledila. G. Stanku in g. Janezu obljublamo molitveni spomin na njuna dobra očeta.

Mlada družina **Aleksandre in Dejana PAVLIČ** iz skupnosti v GÜTER-SLOHU se je razveselila svoje prvorojenke JULIJE. Pri sv. maši je bila s sv. krstom sprejeta med božje otroke v soboto, 21. februarja. Mali božji izvoljenki in njeni družini iskreno čestitamo z željo, da bi rasla v dobrega božjega otroka ob podpori in zgledu družine in skupnosti.

Sledil je prijeten **skupni večer na pustno soboto**. Svojski pečat so mu dali otroci z živ-žavom v maskah,

V Hammu sta se poročila Ana Smodej in Torsten Piller.

najmlajši pa s prijetnimi glasovi v naročju mamic in očkov. Da, skupnost, ki ima prihodnost - Bog jo blagoslavljalj!

Na 1. postno nedeljo sta **Franciška** in **Marjan ŠTOKEL** v ESSNU v krogu svojih domačih in prijateljev pri sv. maši izrekla zahvalo ob srebrni poroki ter se priporočila dobremu Bogu za nove skupne dni. Pri sv. maši je pel zbor Slovenski cvet iz Moersa. Sodelovali so tudi njuni trije otroci: sin **Robert**, mašni pomočnik, je prebral berilo in jima pri darovanju podal mašne darove, ki sta jih prinesla k oltarju. Drugo berilo je prebrala **hčerka**. Po poročnem blagoslovu pa sta obe hčerki družno izvedli Schubertovo Ave Mario, ena s petjem, druga pri klavirju. Naj dobri Bog tudi v prihodnje razliva nanju in na njuno družino obilje svoje ljubezni in blagoslova. Bog vas živi!

Petki v postnem času nas v kapeli našega centra zbirajo k sv. maši in križevemu potu, ki ga namenimo za celotno župnijo, za njeno duhovno rast in krepitev krščanskega življenja.

Po posameznih skupnostih v postnem času smo po sv. mašah na sre-

čanjih skušali ujeti duhovni utrip na pripravo slovenske sinode ob razmišljanju iz zvezka Izberi življenje.

Postno odrekanje smo letos namenili za škofijsko gimnazijo v Vipavi. Naj dobri Bog povrne vsem, ki so se akciji pridružili.

MATERINSKI DAN smo obhajali v nedeljo, 22. 3., v naši najmočnejši skupnosti v ESSNU. Pri sv. maši in na koncertu po njej so sodelovali zbor Slovenski cvet ter Slovenski fantje in recitatorji, ki so nas vodili ob misli: Spominjajoč se matere in

Družina Vučko

doma. Stisk rok in voščilo vsem materam in ženam ter prijetno družabno srečanje, ki je sledilo, je ustvarjalo prijetno toplino srca številnim prisotnim.

A. Z.

SOLINGEN

Naša ljuba teta **Sabina** in dragi stric **Konrad VUČKO** v Avstraliji!

Iz daljnega Solingena v Avstralijo Vama srčno čestitamo za Vajino 60-letnico poroke.

Poročila sta se 21. februarja 1938 v Ljutomeru v Sloveniji. Imata tri otroke, eno hčerko in dva sinova,

85. rojstni dan strica Konrada

pet vnukov, trije so že poročeni, oba sta dvakrat babica in dedek ter trikrat prababica in pradedek. Pri teti Sabini je bilo 7 sester in 4 bratje, skupaj 11 otrok. Tri sestre so še žive: sestra Magdica na Hrvaškem, sestra Marija v Angliji in ona v Avstraliji. 4 bratje in 4 sestre so že umrli.

Smo veliko sorodstvo, skupaj nas je 365 in živimo v več državah.

P. S. Trije pravniki, Sandi, Heidi in David BELOVIČ, pridno ministrirajo pri slovenski maši v Solingenu! Vsem so za zgled.

Željam se pridružujejo sorodniki iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Amerike, Kanade, Anglije in Nemčije.

*Marina Ziermann, roj. Belovič,
iz Solingena*

STUTT GART

Seja Župnijskega pastoralnega sveta

V soboto, 14. feb., smo imeli v Oberstenfeldu sestanek župnijskega pastoralnega sveta. Po uvodni molitvi k Svetemu Duhu in za uspeh slovenske sinode smo prisluhnili poročilom in načrtom iz posameznih krajev.

V drugem delu pa nam je mons. Janez Pucelj spregovoril o sinodi na Slovenskem, ki poteka pod geslom IZBERI ŽIVLJENJE. Predstavil nam je področja in glavne teme, o katerih naj bi tudi mi razpravljali in iskali odgovore na vprašanja, ki nam jih zastavlja življenje.

Potrebna je prenova duhovnega in cerkvenega življenja, zato bomo pogledali:

- Kakšna je kakovost našega krščanstva, kako živimo svojo vero, ki jo bomo prenesli v naslednje tisočletje? - Kakšno je naše bogoslužno življenje? - Kakšni so naši odnosi v Cerkvah? Kakšno mesto in naloge imamo kristjani v javnosti?

Pri tem nam bo pomagalo gradivo za osebno razmišljanje in pogovore v družinah in skupinah:

- NOVA EVANGELIZACIJA - Komu, kaj in kako oznanjamo?

- ČLOVEKOVA ODPRTOST ZA SKRIVNOSTNO IN SVETO - Kaj in kako praznujemo?

- ŽIVLJENJE IZ VERE - SLUŽENJE IN POSLANSTVO - Kako živimo? Življenje in odnosi v Cerkvah, Cerkev v družbi in kulturi ter Cerkev na Slovenskem in slovenska država.

S člani župnijskega sveta in z vsemi, ki se za to zanimate, bomo oblikovali tako imenovane SINODALNE ODBORE oz. SKUPINE, pripravili pogovore, srečanja, predavanja, romanja...

Na sestanku smo spregovorili še o zadnjih dveh dokumentih iz Rima: o vlogi laikov v Cerkvah in o svetovanju v času nosečnosti. Navodilo glede sodelovanja laikov pri bogoslužju je napisano zelo pozitivno in odpira oz. nakazuje mnogo oblik, kje in kako laiki lahko sodelujete. Negativne reakcije na ta navodila so bile predvsem zaradi nepoznavanja vsebine in neupoštevanja karizme, ki jo ima duhovnik z zakramentalnim posvečenjem.

Seminar za zakonce: Midva med seboj

Zakonca **Anica** in **Tone Sečnik** sta bila spet voditelja seminarja za zakonce, ki je potekal od petka, 27. feb., zvečer, do nedelje, 1. marca, opoldne v Rot an der Rotu. Z njima je bil tokrat duhovnik **Anton Marinko**, župnik v Prečni pri Novem mestu, eden izmed začetnikov in voditeljev karizmatične prenove v Sloveniji.

Poznanje zakonske problematike, bogate osebne izkušnje zakoncev Sečnik, ki imata šest otrok, in odprto sodelovanje vseh navzočih, je ob duhovnem vodstvu g. Marinka udeležence seminarja resnično zelo

Zakonca Leben – že 25 let na skupni poti

Družini Pelc in Sever se vedno potrudita.

obogatilo. Kaže se potreba in želja nekaterih zakoncev, da bi se enkrat mesečno dobili v manjši skupini in tako nadaljevali takšno obliko srečanj oz. zakonskih občestev, ki jih ponekod že dolgo poznajo.

Gosta seminarja sta bila tudi gospa **Waidinger**, ki je na škofiji Rottenburg-Stuttgart odgovorna za takšne seminarje, in **g. Jožko Bucik**, saj smo bili gostje na njegovem območju.

Udeležencem bodo ostala gotovo globoko v spominu tudi bogoslužja in molitev "za ozdravitev družinskega debla".

N I Z O Z E M S K A

Slovinci na Nizozemskem

Vsi že dolgo vemo, da se je slovenstvo najbolj zasidralo v rudniškem okolju v severovzhodni Belgiji in na južnovzhodnem delu Nizozemske. Tja so odhajali Slovenci že od začetka tega stoletja. Družine so tam ostale. Razumljivo je, da najdemo na tem področju tudi najstarejša društva. O društvih v belgijskem Limburgu (Sv. Barbara, Slomšek in Naš dom, tudi 50 let staro Slovensko katoliško misijo) in o društvih v nizozemskem Limburgu (Sv. Barbara, Zvon in Slovenska folklorna skupina Nizozemska) smo v Naši luči že več let poročali. Še nikdar pa nismo poročali o dejavnosti slovenskega **Združenja prijateljev Slovenije**, ki deluje na severozahodnem delu Nizozemske (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Delft...), kjer se

je zadnjih deset let zakoreninila mlajša generacija Slovencev.

Takoj po osamosvojitvi Slovenije so tam ustanovili "Društvo za priznanje Slovenije", ki si je potem izbralo novo ime "Združenje prijateljev Slovenije". Že samo ime nam pove, da je njihov cilj ne samo združevati Slovence, ampak tudi vse nizozemske prijatelje, ki imajo radi Slovenijo. Že sedmo leto izdajajo svoj list **Lipa**. Na kulturnem, gospodarskem in družbenem področju želijo pospešiti sodelovanje med Slovenci in Nizozemci. V šolskem letu 1997/98 so začeli s poučevanjem slovenskega jezika. Kar precejšnje število mladih in odraslih se je zbralo v šestih oddelkih, tako da ima njihova učiteljica kar precej raznolik šolski program.

Iz njihovega letnega programa omenimo samo nekaj dejavnosti. V nedeljo, 18. 1., so imeli novoletni sprejem. Vsako leto in tudi letos so 8. februarja praznovali Prešernov kulturni praznik v Delftu. Nastopila je glasbena skupina Joshua band, 19. 4. bo še letni občni zbor, jeseni pa imajo v načrtu še letno tekmovalje v taroku.

Združenje prijateljev Slovenije se vsako letno veča, tako po številu članov, kakor po dejavnosti. Zadnje čase iščejo več stikov s slovenskimi društvi na jugu. Spodobi se in pravilno je, da se povežemo za skupno sodelovanje, čeprav je med nami več kot 200 kilometrov. Prepričani smo, da bo slovenstvo še bolj zaživelo, če se bomo pogosteje obiskovali. Pri tem ima svojo vlogo tudi Slovenska katoliška misija, čeprav ima sedež v belgijskem Maasmechelenu, da razširi svoje delovanje na Nizozemskem. Saj je tukaj na razpolago izseljenki duhovnik za vsakega Slovenca, ki ga potrebuje.

Polde Cverle

Š V E D S K A

Felix, Aleluja!

Slovenska skupnost na Švedskem bo letos za binkošti obhajala srebrni jubilej srečanj v Vadsteni. Na ta praznik se želi pripraviti v aprilu z duhovno obnovo. To bo hkrati tudi

(Blentarp) Slovo od pokojnega Johanna Škoberneta

Žene Slovenske katoliške misije v Göteborgu so se predstavile v slovenski narodno noši.

Na slovenskem dnevu kulture v Švici je nastopila tudi folklorna skupina iz Rezije

duhovna priprava na jubilejno leto 2000, ki je častitljiva obletnica rojstva našega Odrešenika Jezusa Kristusa. Drage sestre in bratje v Kristusu, dragi rojaki in rojakinje v domovini in na Švedskem, priporočam v molitev duhovni uspeh obnove na Švedskem, uspeh sinode na Slovenskem in duhovno pripravo Njegovo dvatisočo obetnico rojstva. Naj naša skupna zavzeta molitev obrodi za vse obilne duhovne sadove in prinaša obilo Božjega blagoslova!

*Zvone Podvinski,
švedski vandrovcec*

Š V I C A

Proslava dneva slovenske kulture v Švici in kneževini Liechtenstein

Med številnimi slovenskimi prireditvami, ki se vrstijo med letom, izstopa proslava Prešernovega dne - dneva slovenske kulture, ki ga pripravi Slovenska misija. Saj je kultura večna spremljevalka vere, vera pa spremljevalka kulture.

Iz tehnično-organizacijskih razlogov je bila letos proslava z rahlim časovnim zamikom; srečali smo se v soboto, 14. februarja, v Rüti-Tannu blizu Züricha. Začela se je s slovenskim bogoslužjem v cerkvi Sv. Trojice, nadaljevala pa v župnijski dvorani. Letos so bili v gosteh **slovenski rojaki iz Benečije in Rezije**.

Prvi so nastopili otroci slovenske šole **Rüti** in **Näfels**. Občuteno so recitali pesmice o sreči Toneta Pavčka. Voditeljica skupnosti slovenskih učiteljev v Švici in kneževini Liechtenstein, **Marjanca Klepac**, pa nam je predstavila **Antona Strnišo**, novega učitelja, ki bo po njeni upokojitvi prevzel njene oddelke.

V imenu veleposlaništva Republike Slovenije v Bernu je navzoče pozdravil g. Rudi Merljak. Predsednik Zveze Slovencev po svetu Furlanije in Julijske krajine, g. Dino Chiabai, pa je svoj pozdrav združil s kratko predstavitevjo Benečije in Rezije. Pozdravne besede je izrekel tudi predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze v Italiji, g. Rudi Pavšič. Pevski nastop **NEDIŠKIH PUOBOV** iz Čedadada, ki so zapeli v beneškem narečju, in nastop **FOLKLORNE SKUPINE IZ REZIJE** sta bila

vrh kulturnega večera in požela izreden aplavz. V Švici so nastopili prvič, ta ko da je bilo za večino navzočih to prvo srečanje s svojsko kulturo slovenske narodne manjšine v Italiji. Ob koncu bogatega in privlačnega kulturnega programa, ki je trajal kar dve uri, **se je p. Robert zahvalil nastopajočim in navzočim**, ki so izredno pozorno spremljali dogajanje na odru. In seveda za izreden odziv, saj je bila dovrana povsem polna; po ocenah se je zbralo okrog 200 rojakov. Zahvalil se je tudi Uradu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu pri Ministrstvu za zunanje zadeve v Ljubljani, ki je finančno omogočilo gostovanje; veleposlaništvu Republike Slovenije v Bernu za posredovanje in ne nazadnje slovenskemu društvu **SLOVENIJA RÜTI/ZH**, ki ni samo velikodušno prevzelo skrbi za pripravo dvorane in pogostitev, temveč tudi izvrstno izpeljalo zaupano nalogo.

Kultura je tisto, po čemer človek postaja bolj človek v vseh razsežnostih svojega bivanja, v vsem, kar zaznamuje njegovo človeškost. In če je bil na tej proslavi v tej smeri storjen korak naprej, potem ves trud ni bil zaman.

p. Robert Podgoršek

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

FRANCIJA

Velikonočno obredi v Méricourtu

Cvetna nedelja:

V soboto pred cvetno nedeljo:

sveta maša ob 17. uri

V nedeljo ob 10. uri sveta maša in blagoslovitev oljčnih vejic

Na veliki četrtek bo sv. maša ob 20. uri

Na veliki petek bo liturgija ob 15. uri

Na veliko soboto bo blagoslovitev jedil ob 11. uri
Zvečer ob 20. uri bo sveta maša z obredi velike sobote.

Po sveti maši blagoslovitev velikonočnih jedil.

Na veliko noč bo sveta maša ob 10. uri

Vsaki dan pred sveto mašo bo priložnost za zakrament sprave.

Pridite v lepem številu in povabite še svoje prijatelje, ki ne prihajajo redno k sveti maši!

Program za veliki teden v Parizu

(od 5. 4. do 12. 4.)

Od cvetne nedelje do velike noči nas bo v velikonočne skrivnosti z duhovno obnovo vodil dr. Stanislav Slatinek, profesor in ekonom v mariborskem semenišču.

Program je sledeč:

Cvetna nedelja:

Ob 15.30 srečanje v dvorani

Ob 17. uri blagoslov oljčnih vejic! Slovesna sveta maša

Veliki četrtek:

Ob 20. uri premišljanje

Ob 21. uri sveta maša!

Veliki petek ob 20. uri premišljanje

Ob 21. uri liturgične molitve velikega petka.

Velika sobota:

19. uri premišljanje

Ob 21. uri obredi velike sobote in sv. maša

Blagoslovitev velikonočnih jedil

Velika noč:

Slovesna sveta maša ob 17. uri!

Vsaki dan bo možnost za zakrament sprave

Pridite v lepem številu, saj so velikonočne skrivnosti največje upanje za vsakega človeka!

Sporod velikega tedna:

veliki četrtek ob 19h maša

veliki petek ob 15. uri križev pot in skupna spoved

Na veliko soboto bo ob 15. uri blagoslovitev velikonočnih jedil. Kako nam vsem ob tem blagoslovu pohitijo misli na otroštvo, lepote in dobrote, ki smo jih dojemali. Zato obdržimo te čudovite navade slovenskega človeka, slovenskih mater, ki so vlije v naša srca korenine ljubezni in lepote teh praznikov.

Ob 19. uri velikonočna liturgija

Na veliko noč bo ob 10. uri slovesna sv. maša.

NEMČIJA

MÜNCHEN

Vsako nedeljo ob 16.30 v cerkvi sv. Duha na Talzraben Marienplatz. Pol ure pred mašo priložnost za spoved. Prvo nedeljo v mesecu ob 16.00 molitev za mir in duhovne poklice. 3. 4., prvi petek, molitvena ura ob 19.00 v župnijski kapeli (poletni čas!)

9. 4., VELIKI ČETRTEK, sveta maša ob 19.00 v župnijski kapeli

10. 4., VELIKI PETEK, križev pot ob 15.00 v župnijski kapeli

11. 4., VELIKA SOBOTA, vstajenjska maša ob 21.00 v župnijski kapeli, blagoslov jedi ob 17. uri in po maši.

12. 4., VELIKA NOČ, maša ob 16.30 pri sv. Duha

ŠOLA bo 25. 4., 9. 5. ob 16. 5. ob 9.00 v župnišču

Waldkraiburg

4. in 18. aprila ter 2. in 16. maja ob 19.00 v cerkvi Kristusa Kralja

Rosenheim

5. (ne 12.!) in 26. aprila ter 10. in 24. maja ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču

Traunreut

Spovedovanje v sredo, 8. aprila, ob 18.00.

Freilassing

V aprilu po dogovoru, 10. maja ob 16.00 v župnijski cerkvi.

OBERHAUSEN: Sv. maše v aprilu in maju:

ESSEN: vsako nedeljo ob 10. uri

OBERHAUSEN: vsako nedeljo ob 11,15

HAMM: 4. 4. in 9. 5. ob 16. uri

CASTROP: 5. 4. in 3. 5. ob 16. uri

MOERS: 11. 4. ob 19. uri (vigilija) ter 10. 5. ob 16. uri

GÜTERSLOH: 18. 4. in 16. 5. ob 16. uri

KREFELD: 19. 4. in 17. 5. ob 16. uri

WETTER: 25. 4. in 23. 5. ob 16. uri

ESCHWEILER: 26. 4. ob 16. uri

Slovesnost svete birne

24. 5. OB 14. URI - ESSEN - Karnap

31. 5. v KIRCHHELLENU:

BINKOŠTNO SREČANJE

ob 40-letnem jubileju župnije

STUTT GART: Svete maše aprila in maja:

STUTT GART - Sv. Konrad: 5., 9. (vel. čet. ob 19.00) in 11. (vel. sobota ob 22.00), 12. (vel.

noč), 19. ter 25. apr. (sobota - s koncertom ob 18.00) in 3., 10., 17. in 31. maja, ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 5. apr. in 3. maja ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 12. apr. (velika noč) in 10. maja ob 9.30

SCHORN DORF: kapela-sestre: 19. apr. in 17. maja ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 19. apr. in 17. maja ob 11.00.

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian: SOBOTA: 25. apr. in 23. maja ob 18.00!

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 26. apr. ob 9.00.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 26. apr. ob 17.00!

Hohen Rechberg: 1. maj ob 15.00

Sobotna šola:

Stuttgart: 4. in 25. apr. ter 2. in 16. maja ob 15.00 do 17.00.

Šola v Böblingenu: 5. apr. in 3. maja ob 9.00.

V soboto, 25. 4., bo ob 18.00 sv. maša in nato

KONCERT APZ Tone Tomšič - Univerze Ljubljana.

Slovenski dom:

Župnijska pisarna je gotovo odprta: torek, sredi in petek, od 9.00 do 12.00, torek in petek tudi od 16.00 do 19.00, ter vedno po maši oz. po dogovoru. Tel.: 0711/23 28 91

ali Janez Šket, 0711/2 361 361 oz. 0171/34 776 35.

Obisk bolnikov in starejših za velikonočne praznike na domu: po dogovoru.

Konzularni dnevi

- Sophiehstr. 25/II: 2., 7. (torek!), 16., 23. in 30. apr. in 7., 14., 19. (torek!), in 28. maja (9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00). Tel.: 0711/640-10 31/32/ ali 80045 München, Lindwurmstr. 10, tel. 089/543-98-19.

Slovenski muzikantje Sindelfingen vabijo 1. maja ob 14.00 na pokalno tekmovanje harmonikarjev in Rappenbaumhalle, Sindelfingen-Darmsheim. Informacije: 07031/874-196 ali 672-323. Po tekmovanju bo majski ples z Bapsi & Petro Košar ter kvintetom Dori.

REUTLINGEN: Sv. maše aprila in maja:

Bad Urach, St. Josef: 5. in 19. apr. in 3., 17. ter 31. maja ob 9.00.

Pfullingen, St. Wolfgang: 12. in 26. apr. ter 10. in 24. maja ob 7.00.

Göppingen, St. Josef: 12. apr. in 10. maja ob 16.00.

Pisarna (Krämerstr. 17) je odprta ob četrtnih od 15.00 do 19.00 in po dogovoru.

Lojze Kozar: Materina ruta

Ves ta žar toplega, milega večera se je ujel v Pejповe oči obarval je njegovo nekoliko bledikasto lice in se zapletel v njegove dolge lase, da so temno žareli. Miška ni mogel odtrgati oči od njega. Zdel se mu je kakor angel, kakor nekaj nedopovedljivo svetega, česar se nikdar ne sme dotakniti nobena umazanost. Ko je večerna zarja na nebu ugasnila in je bil Pejp samo še rahel obris v okviru vrat, ga je Miška poklical: "Pejp, nocoj spi poleg mene. Gotovo vso noč ne bom zatisnil oči in mi bo laže, če mi boš blizu in bom slišal, kako dihaš." Pejpa nič ni moglo bolj razveseliti. Zaprl je vrata, saj je Belko podojil že prej. Mleka ni bilo dosti, kajti kakorkoli se je trudil in pazil, curek iz kozjega vimena je vedno streljal mimo posode, zdaj na levo zdaj na desno, zdaj mu je brizgnil v obraz zdaj zopet čez kolena. Miška ga je potolažil, da bo jutri že bolje. "Pejp, že spiš?" "Ne, stric, čakam, da boste še kaj povedali." "Veš, Pejp, nisva še molila. Ti se usedi kar tu, kjer ležiš, jaz pa bom ostal, kakor sem.

"Pa misliš vse to zares?"

Ranjen sem, bolan, zato mi Bog ne bo zameril." "Kaj bova molila? Očenaš, kot vsak večer, in zdravamarijo?" "Tudi to. Moram te naučiti še večerno molitev. Ne znam je cele. Je predolga. Kar znam, te pa naučim. Me poslušaj, Pejp?" "Poslušam. Že sedim." "Dobro. Govori za menoj. Ovari, Gospod, eto noč moje telo i dušo od vsega hūdega. Ovari vse siromake, voznike, žalostne, potnike, betežnike in vmerajoče. O presveta Divica i Mati Marija! Za Bogom moje največše vūpanje! Tebi se priporočam, pomiri me s tvojim Sinom, priporoči me tvojimi Sini ino pri njem za mene moli. Ponoviva jo, sinek, enkrat, dvakrat, da jo boš dobro znal." Ko je Pejp legel, je takoj zaspal. Miška pa je hodil daleč nazaj v svoje življenje in se pogovarjal sam s seboj in z Bogom. "Moj Bog, kaj vse sem zaradi Lize pretrpel. To veš samo ti. Ti si vse to gledal, pripustil, dovolil! Oprosti, že zopet ti očitam, čeprav vem, da ne delam prav. Kakor je bilo težko moje življenje, hvala ti zanj. Nekaj mesecev, nekaj let sem bil vendar brezmejno srečen. Sreča je bila pomešana s strahom, da jo bom izgubil. In strah se je uresničil. Morda bi si moral poiskati drugo dekle, kdo ve? Toda ti veš, da nisem mogel. Rana je bila pregloboka, da bi se zacelila, srce pa samo eno in ni moglo pozabiti. Ali pa si vse to ti tako uredil, da bi ta mali sirotek, ta moj mali Pejp našel vsaj enega človeka, ki ga bo imel

rad? Star sem in nič mi ne bi bilo težko umreti zaradi te nespametne rane, v kateri tako vztrajno kluje topa bolečina, toda ne bi rad zapustil Pejpa, zato pomagam, da ozdravim! Zakaj sem nocoj tako nemiren? Taka rana vendar ni nič posebnega. To je zaradi noči. Jutri, ko vzide sonce, bo bolje. Kaj pa če me bo rana le nesla? Kaj bo s Pejpom? Kakšne načrte imaš, ti skrivnostni Bog, s tem otrokom? So tvoji sklepi trdi, kakor so težka tvoja pota? Zdaj bi moral moliti, vem. Moliti bi moral, pa ne znam. Znam samo vsakdanje molitve, toda te te ne bodo ganile. Moral bi znati tako govoriti, da bi prisluhnil, ko te kliče moje staro srce in se ti hoče približati, ne zaradi sebe, ampak zaradi Pejpa. Ga slišiš, kako diha? Kako se počuti varnega in po svoje tudi srečnega tu poleg mene. Tole je njegova glavica. Lahko ga pobožam, ne bo se zbudil. Seveda ga slišiš. Ti slišiš vse in vidiš, kar jaz v temi samo slutim, da mu na obrazu igra tisti njegov pameten in nekoliko žalosten smehlaj. Ti ga do podrobnosti poznaš na telesu in duši. Ti si storil, da sem ga našel. Ti si mi odprl in omehčal srce, da sem ga sprejel. V breme mi je bil, pa mi je breme postalo prava radost. Hvala ti, da si mi ga dal! Hvala ti, da si miz njim olajšal moj večer. Hvala ti za vse, kar boš storil zanj, kajti slutim, da ga ti nikoli ne izpustiš iz svojih ljubečih rok. Res, moliti bi moral zanj, za Pejpa, pa ne znam. Razen tega mi je tudi tako čudno. Ta vražja rana, ne zameri mi, kar tako mi je kletvica ušla, ta rana me žge kot razbeljeno železo. Nekaj v njej ni prav. Moral bi k zdravniku, toda kje ga najti in kako priti do njega? Nič,

(Berlin) Prizadevne kuharice Iva, Milka, Slavica in Terezika so s slovensko hrano navdušile kardinala Georga Sterzinyškega.

čakati moram. Čakati in se izlizati ali umreti. Samo to dvojce je. Iz čigave puške neki je priletelo to zlodjevo zrno? Niti v meni ni ostalo, pa je zasejalo toliko bolečin in morda celo smrt.

Če bi ne bil logar zaprt, ne bi dvakrat rekel, da ni bil on. Tako pa je nemogoče. Razen tega ni bila lovska, ampak vojaška puška. Neka zablodela krogla je kriva vsega." Miška je malo zadremal in se v hudih sanjah premetaval na ležišču. Še preden je sonce vžšlo, se je znova zbudil ves drgetajoč in ves v znoju. Noga je vse bolj otekala. Dopoldne je znova malo zadremal, pa ga je zbudila senca v odprtih vratih. Naglo se je obrnil in zaječal od bolečine. Pred vrati je stal Karol in se ni mogel odločiti, kaj naj reče in kam naj se dene, zato je začel s šegavostjo: "Imaš praznik, da še vedno ležiš?" Ko je pogledal natančneje se je zresnil. "Da nisi bolan, Miška? Nekam slabo barvo imaš. Kaj pa je s tvojo nogo, saj je zatekla in trda ko možnar?" "Nisem bolan. Kar tako ležim." "Ne govori neumnosti. Saj vidim nogo. Kaj je z njo?" "Čemu toliko sprašuješ? Rajši povej, po kaj si prišel, župan." "Nisem več župan. Ti to dobro veš. Vem, da ti nisem dobrodošel. Toda prišel sem te posvarit." "Posvarit? Čemu ali pred kom?" "Pred logarjem. Logar je prost, to se pravi, ni več zaprt. Maščevati se hoče, zato se ga ogibaj." "Potem je bil to on. Poglej!" Miška je odvezal povoj. "Žal sem prišel prepozno. Toda, Miška, s tem se ne šali. Rana je grda. Prav zares grda. Nekaj se ti je prisadilo. Treba bo poklicati zdravnika." "Kaj ne poveš? In kje najdeš zdravnika, ki bi hotel priti k meni?" "Ti vendar ne moreš k njemu niti z vozom, zato bo moral priti zdravnik sem." "Seveda, kar sem mora priti! Plačal mu bom pa z kozjimi bobki! Se delaš norca, župan?" "Ne razburjaj se, Miška, in ne kriči. Ne delam se norca, am-

pak rad bi ti pomagal. Zdravnika bom plačal jaz." Miška se je oprl na komolce od začudenja, pa ga je slabost kmalu položila nazaj. "Veš, v ječi sem imel mnogo časa in sem marsikaj premislil. Zato tudi marsikaj drugače gledam kot nekoč. Rad bi vsaj nekaj poravnal, kar je že moj oče napak naredil." "Ti le imej, kar imaš. Vse življenje sem bil revež. Kaj mi je zdaj česa treba?" "Veš, tisto njivo, ki je bila tvoja..." "Nič ni bila. Še zdaj je moja, čeprav pisma drugače kažejo. Toda pred Bogom je moja."

"Prepozno. Tu ne pomore noben čudež več."

"Saj prav to hočem povedati. Ker je pred Bogom tvoja, je treba tako urediti, da bo tvoja tudi pred postavom." "Kaj mi je sedaj postava, kaj njiva? Treba mi je samo dva koraka po dolgem in enega počez. Toliko pa dobim zastonj in se mi ni treba s teboj pogajati." "Ne tako, Miška. Oba naju je zadelo mnogo hudega. Tebe po krivici, mene po pravici. Zdaj sva se postarala in kmalu bo treba položiti račun. Tvoj bo lažji, moj pa mnogo težji. Zato moram že tukaj marsikaj urediti." "To je tvoja stvar. Kaj se mene to tiče?" "Saj pravim. Njivo ti hočem prepisati. Ti pa povej, ali naj jo na tebe ali na koga, ki ti je blizu, če sorodnikov nimaš." "Kako si zvit, župan. Celo življenje si užival, se dobro imel, bil častivreden in pomemben mož, veljak. Zdaj pa ko je blizu čas odhoda, pa hitro ukreni to in ono, da pojdeš gorak v nebesa. Kaj hočeš tudi Boga prelisčiti, župan?" "Nikakor. Vem pa, da sem dolžan poravnati, kar se da, kolikor in dokler morem. In to bom tudi storil, pa če se stara razpoči od besa." "Pa misliš vse to zares?" "Prav zares. Ne delam tega rad, saj nihče rad ne prizna, da je delal krivico. Nihče ne obeša rad svojih grehov na veliki zvon. Tudi nisem prišel na to misel šele zdaj. Na to sem mislil že, ko sem uvidel, da ne bova imela otrok. Bil sem preslab, da bi takrat kaj ukrenil. Sramota, lakota in trpljenje sta me spremenila." "Če resno misliš, kar si rekel, pa prepisi na tegale," je Miška z glavo pokazal na Pejpa. "Čigav pa je ta?" Miška je hotel nekaj razlagati, ko pa je videl napeto pričakovanje na Pejpovem obrazu, je kratko rekel: "Moj." "Prav. Leta so nama šteta in je bolje tako. Torej dobro Miška. Vse bomo uredili, ko ozdraviš. Zdaj pa je treba nekje najti zdravnika, da ne bo prepozno. Če boš kaj potreboval, pošlji malega k nam. Zdravnika pa ti pripeljem, na to se zanesi." In res ga je šel iskat. Toda iz Monoštra ni hotel nobeden priti. V Ženevcih ga ni bilo doma. Šele tretjega dne proti večeru je pripeljal s spotenim in do kraja utrujenim konjem zdravnika iz Borinja. Ko je zdravnik

(Stuttgart) Februarska seja župnijskega sveta je bila v Oberstenfeldu.

pregledal nogo, je samo zamahnil z roko in tiho rekel Karlu: "Prepozno. Tu ne pomore noben čudež več." Mišku je bilo vedno huje. Ni mogel več požirati in čeljust je postala trda, ohromela od hudega krča. Dokler je mogel, je kar naprej govoril Pejpu: "Bodi dober! Bodi dober, Pejp! To je najvažnejše." Potem se je nekam zamislil. "Prinesi, Pejp, prinesi mamino ruto." Besede so bile nejasne, da ga Pejp ni razumel. "Kaj naj prinesem, stric?" "Mamino ruto. V zaboju je, saj veš."

Čim dalje ga Miška opazuje, bolj se mu zdi znan.

Besede so bile brezoblične, vendar ga je Pejp nekoliko razumel in prinesel lepo zloženo in v star papir zavito bleščečo svilo. Starec jo je nekajkrat s tresočo roko pobožal, nato jo je hotel dati Pejpu okoli vratu, pa ni imel toliko moči, da bi dvignil roki. Dal je Pejpu znamenje, naj se skloni. Pejp se je sklonil k starcu, ga objel okrog vratu in se stisnil k njemu in krčevito zaihtel. Slutil je, da se bliža nekaj usodnega, da bo zgubil tega blagega starca, ki ga edini na svetu ima rad. "Ne jokaj, Pejp," mu je starec prigovarjal, toda besede niso mogle skozi stisnjena usta. "Saj si moj, moj si, Pejp. Ne jokaj, ti moj mali, ljubi, mili deček, ti moj sinek, moje ubogo negodno piščice! Ne jokaj, Pejp!" Starcu so solze curkoma lile iz oči in se nabirale v zaliscih, skozi katere so se prebijale kot dva bridka studenca skozi gosto podrast. Potem je starec zbral vse moči, dvignil dečkovo glavo in pritisnil k svojim trdo stisnjenim ustom njegovo čelo, njegovi lici, njegova vlažna usta. Nato je naredil še zmaličen križ in ga odrinil. Pojdi, pojdi na Gornji Senik. Povej gospodu, da bi se rad spovedal." "K cerkvi stric? Kjer sva bila pri maši na cvetno nedeljo?" Starčeve oči so zasijale od radosti, da ga je Pejp razumel. "In gospodu naj rečem? Kaj naj rečem?" "Spoved." "Ne razumem vas, stric. Ne bom znal povedati." "Bolan." "Povedal bom, da ste bolni?" Miška je samo z očmi prikimal in njegova usta so oblikovala besedo: hitro. Pejp ga je razumel. "Vso pot bom tekkel, stric. Boste videli, da bom takoj nazaj." Miška je videl, kako se je Pejp iztrgal iz slepeče odprtine vrat in planil v razžarjeni zrak junijskega dopoldneva. V mislih ga je spremljal, kako teče po ozki poti med grmovjem, ko ga trnje lovi zdaj za srjaco zdaj za hlače. Potem mora skozi gozd, kjer se lovi navzdol po stopničastem svetu, potem ga naenkrat čuti na svojem hrbtu, kako mu hlipa v lase in postaja vedno težji in težji. Ali ga bo mogel prinesti na vrh? Tam je koča, ne, ni koča, ampak hiša. Na oknih je polno rdečih

rož, tako rdečih, da je okno kot plamen. Potem se je plamen razrasel čez vso hišo in ostalo je samo malo pepela. Od nekod pa prihaja vesela pesem kakor pritajeno šepetanje in Miška ve, da je to Liza, ki ga čaka. Zdaj se je svet zravnal in hiša je zopet pred njim. Koplje se v čudoviti svetlobi toplega večera. On pa mora narediti samo nekaj korakov in stal bo pred Liziko in ji rekel: "Prišel sem Pejpa, Lizika. To je moj Pejp, najin Pejp." Toda noge so tako težke in zemlja se mu vdira. Ostal je sam brez Lizike, brez Pejpa. Koliko časa traja ta strašni boj med upanjem in smrtnimi krči, Miška sam ne ve. Ko se mu za kakšno minuto vrne zavest, se dobro spominja, da je poslal Pejpa, ker bi se rad spovedal. "Moj Bog, ne zapusti me! Ti veš, da bi rad vse poravnal s teboj. Moje srce je pripravljeno. Pošlji svojega slugo, da napravi s tvojim imenu z menoj račun. Dolgo nisem bil pri spovedi. Rad bi vsem vse odpustil, kakor ti, zame križani Jezus. Nič dobrega nisem imel na zemlji. Ti to veš. Naj ne izgubim še nebes. Dober si, imej z menoj usmiljenje. Ni mojega Pejpa, sineka, ni ga nazaj. Da le ne bi prišel prepozno. Imej ga rad nebeški Oče, imej ga rad!" Potem so zopet nastopile dolge ure težke smrtne bore, ko se je telo zvilo vznak, da se je glava skoraj dotikala pet in so krči lomili kosti, da so pokale. In bil je sam. Še muhe niso upale v temačen prostor. Nihče mu ni obrisal potnega čela, nihče krvavih pen z njegovih trpečih ustnic. Proti večeru so krči prenehali in Miška je hodil po neki daljni skrivnostni kristalni pokrajini. Tam ob robu čudovitega gozda je rase velikanski hrast. Videl je skozi deblo nekoga, ki je slonel ob njem in spal. Ko se mu je Miška približal, je naglo vstal in ga objel. Tedaj je Mišku postalo tako lahko. In vsega, dušo in telo mu je prešinila taka brezmejna blaženost, da se je dvignil od tal in letel nekam v polnost luči in sreče. Ob njem je bil še vedno tisti, ki se je pravkar naslanjal na hrast v uniformi

(Frankfurt) Utrinek s pustovanja '98

(Belgija) Župnik Alojzij Rajk skupaj z učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika

francoskega vojaka, zdaj pa se njegova obleka spreminja v dolgo belo haljo. Čim dalje ga Miška opazuje, bolj se mu zdi znan. Nekje ga je že gotovo videl naslikanega. Radost ga je prisilila, da je vprašal: "Toda, to si ti?" "Da, Miška. Jaz sem." "Je to odhod? Jaz še nisem opravil spovedi. Saj ne morem kar tako s teboj." "Moreš. Pisano je: Blagor človeku, ki bi mogel storiti hudo, pa ni storil. Spomni se francoskega vojaka. Spomni se Karola in drugih." "Moj Bog, to je tako malo!" "Pa se spomni Pejpa. On je moj najmanjši brat. Kar si njemu storil si storil meni." "Nič dobrega ni imel pri meni." "Na svojem hrbtu si me nesel. Belkino mleko in zadnji grizljaj kruha, poslednji krompir si delil z menoj. Misliš, da sem pozabil?" "Toda Pejp! Zdaj bo čisto sam." "Nikoli ne bo čisto sam. Saj je moj bratec. Bridkost pa tudi njemu ne odide.

"Ti si prišel, - tebe so poslali po gospoda?"

Bridkost je kopel, v kateri se čisti in mehča človeško srce." "Potem naj se zgodi tvoja volja." Telo se je zravnalo, obrazne mišice so popustile in na obrazu se je pojavil zopet njegov vsakdanji, nekoliko hudomušen nasmeh. Eno ko se je zaprlo, drugo je ostalo rahlo odprto, kakor da bo zdaj zdaj malce poredno pomežiknilo. Pejp je priteknel ves zasopel, poten in hlipajoč na Gorenji Senik. Pri cerkvi se je ustavil in se razgledoval. Ni vedel, kje naj išče gospoda. Prišla je mimo neka ženska in mu rekla: "Gospoda ni doma. Pojdi v kuhinjo in vprašaj, kdaj bodo prišli. Vsi jih čakamo. Težko čakamo pa jih ni." "Ne vem. kje je kuhinja." "Kar skozi tista vrata pojdi. Na hodniku pozdravi, bo že kdo prišel vprašat, kaj želiš." "Bojim se. Pri vratih je pes." "Kaj pes! Tega se ti pa zares ni treba bati. Prijazen je tako, da otroci jahajo na njem in ga vlečejo za ušesa." Ker se Pejp le ni premaknil, je rekla:

"Pojdi z menoj. Saj vidim, da si ne upaš." Ko sta prišla do psa, se ta še zganil ni in je moral Pejp stopiti preko njega, da je prišel do vrat. Ženska mu je odprla vrata in ga porinila na hodnik, potem pa vrata zopet zaprla. Pejp je pozabil, kaj bi moral reči, da bi veljalo za pozdrav, zato je samo pokašljeval, čakal in šlo mu je na jok. Končno so se neka vrata le odprla in v vežo je stopila mlada ženska. Nasmehnila se je Pejpu in mu prikimala, da bi mu dala poguma. Pejp ni rekel nič, saj je vedel, da to niso gospod. "Kaj bi rad, mali? Čigav pa si!" "Stričev." "Tako, stričev? Otroci navadno pravijo očetov in materin. Ti si pa stričev, praviš. Odkod pa si?" Tega Pejp ni vedel. "Kdo te je poslal?" "Stric." "Zakaj pa? - Saj sem neumna. Lahko bi sama vedela zakaj. Stopi z mano v kuhinjo. Gotovo si lačen." V kuhinji ga je posadila na klop in iskala žlico. Zdaj Pejp ni smel več čakati in odlašati. "Sila je. Gospoda iščem. Stric so zelo bolni." "Ti si prišel, - tebe so poslali po gospoda?" "Stric so me poslali. Bolni so." "Moj Bog, saj gospoda ni doma. Kaj stric tega ne vedo? Že od cvetne nedelje jih ni doma in Bog ve, kdaj pridejo. Veš kaj, najprej jej. Daleč si prišel in lačen si. In tako majhen si še. Kako ti je ime?" "Pejp." "Čudno ime. Menda nisi z Nemskega?" "Ne vem." Pejp je bil v resnici zelo lačen in je pojedel, kar je bilo pred njim, kakor bi mignil. Gospodinja mu je dala kos kruha s seboj in mu rekla: "Moral boš iti v Markovce. To je zelo daleč, toda bliže ni nobenega duhovnika. Morda je tisti že doma. Pojdi tja in tistega prosi." "Ne vem tja." "Ne veš tja, nesrečno dete? Kaj bova pa zdaj! So stric zelo slabi? Kaj jih boli?" "Noga. Nogo imajo prestreljeno." "Prestreljeno? Križ božji, to pa ni kakšen prehlad. Kaj naj zdaj narediva? - Veš kaj, s teboj grem. Do večera bom nazaj. Morda tam kaj zvem o našem gospodu." In sta šla na pot. V začetku je hodil hitro, potem pa je začel

(Dunaj) Zbor Cantemus iz Kamnika

(Švica) Pri slovenski maši so s petjem sodelovali tudi Nediški poubi

Pejp zaostajati. Od teka in napora ga je začelo zbadati v prsah in ženska ga je morala pogosteje čakati. "Utrujen si, Pejp, siromaček. Saj bi te nesla, ampak pretežak si. Daj, da te dvignem." Dvignila ga je v naročje in ga nekaj korakov nesla, toda kmalu se je tako upehala, da ga je morala postaviti na tla. "Ne morem, Pejp. Pretežek si, čeprav si tako droben. Bova pa hodila bolj počasi. Daj mi roko, da boš laže hodil." Končno sta le prišla v Markovce, toda tudi tam ni bilo duhovnika. Tudi ta je bil obdolžen, da rovari proti novi oblasti in se še ni vrnil iz zapora.

Mi vsi te spremljamo z ljubeznijo in naša skrb ti govori: Pazi, da se ne spotakneš!

Delal se je že večer, ko sta se vračala proti domu. Ženska je šla z njim čisto do doma, ker se je bala, da ne bi kje zablodil. Že se je videla bajta, ko sta se poti ločili in je rekla Pejpu: "Zdaj že vidiš domov, Pejp. Saj je to vaša hiša, kaj ne?" "To je," je prikimal Pejp. "Pojdi zdaj domov in povej stricu, da nisva našla duhovnika. Jutri naj gre kdo k Nedelji, morda tam najde gospoda doma. Jaz moram zdaj domov. Moram nakrmiti krave in svinje, saj sem za vse sama. Daj mi roko, Pejp, in priden bodi." Pejp je stopal proti bajti in navdajal ga je čuden strah. Sonce je že zašlo in oglašal se je čuk. Nastajal je mrak, podrobnosti so izginjale in se počasi zlivale v eno samo dvojnost neba in zemlje. Pred pragom je Pejp postal in prisluhnil. V koči je bila popolna tišina. Nihče ni zakuril ognja, nihče ni prinesel vode, saj je vrč prazen sameval poleg praga. Stric je ležal na postelji čisto miren in negiben. Pejp ga je začel buditi in stresati za ramo: "Stric, slišite! Stric!" Stric se pa ni zganil in ni zastokal. Očividno ga ni bolelo več. "Nisem našel gospoda, stric. Slišite! Nikjer nisem našel nobenega doma." Z roko se je dotaknil stričevih ušes. Bila so mrzla. Ko je potipal čelo,

je bilo še nekoliko toplo, toda polno lepljivega potu. Tedaj je Pejp počasi doume, kaj se je zgodilo, in vsega je objela brezmejna groza. Ni se bal mrtvega strica, strah ga je bilo osamelosti, strah ga je bilo noči, ki se je s počasnimi koraki bližala, strah ga je bilo hladu in mraza, v katerega bo zopet moral, ko je umrlo še to edino srce, ki ga je imelo rado. Pejp je pobral materino ruoto, ki je zmečkana še od zjutraj ležala poleg starca na tleh, in si jo je vrgel okoli ramen. Vedel je, da je stric hotel, naj si jo ogrne. Potem je sedel na prag in jokal dolgo v temno noč, kakor joka osamel veter, kakor joka kužek, ki so mu vzeli mater, kakor joka sleherna stvar, živa in neživa, kadar je sama, zapuščena in od vseh pozabljena. Jokal je, dokler ni neka žena v vasi rekla možu, ko je že četrtrič vstala in pri oknu poslušala v noč: "Ne zdržim več. Ta otrok se bo ugonobil od joka. Pojdem in ga poiščem, kogar koli je. Zgodilo se mu je nekaj hudega. Morda je zablodil in ne ve domov. Če ti ne greš, grem sama in ga poiščem, čeprav me bo konec od strahu." Ker je mož samo nekaj zagodrnjal in spal dalje, je res šla sama. Čeprav bolj mrtva kot živa od strahu, je pokrila Miška, mu roke sklenila v molitev, zapahnila vrata in vzela Pejpa v naročje. "K nam te odnesem, otrok. Ne jokaj, Pejp, ne jokaj! Strica je dobri Bog vzел k sebi. Jutri ga zopet pogledava, zdaj pa je noč in ne moreš ostati tu. Ne jokaj, moj mali, ne jokaj." Znala ga je tako lepo tolažiti, da je Pejp kmalu samo še hlipal. Potem se je nenadoma spomnil: "Belka, Belka je ostala tam." "Nič ne maraj, Belke ni strah. Za Belko skrbi dobri Bog, zate pa moramo skrbeti mi. Jutri bomo vse uredili. Pretežek si moj mali. Ne morem te nositi. Držala te bom za roko, ti pa se stiskaj k meni, da te ne bo strah. In pazi, da se ne spotakneš. Pojdi, ti naš mali Pejp, pojdi skozi temno težko mučno noč, da se prebudiš in stopiš v svetel dan! Mi vsi te spremljamo z ljubeznijo in naša skrb ti govori: Pazi, da se ne spotakneš!"

Se nadaljuje

(Švica) Ekipe v kuhinji je bila neutrudljiva

ČRNI VRH

V Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem so do konca februarja priključili 86 naročnikov na brezžični telefonski priključek, ki omogoča telefonske zveze, telefaks ter prenos podatkov do 64 KHz. Prednost takšnega omrežja je hitra montaža ter enostavnejši postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja. Telefonska zveza poteka od naročnika do bazne postaje v Črnem Vrhu brezžično, nato po zveznem kablu v telefonsko centralo v Polhovem Gradcu in od tam v javno telekomunikacijsko omrežje.

Po pogodbi med Telekomom in občino Dobrova - Horjul - Polhov Gradec je predvidena napeljava telefonskega omrežja v naseljih Dobrova, Brezje, Hruševo, Polhov Gradec in Črni Vrh. Narejeni so že vsi priključki, razen v Polhovem Gradcu, kjer bo omrežje končano do junija.

DEBELI RTIČ

V mladinskem zdravilišču in okrevališču na Debelem rtiču so okrog 300 krvodajalcem iz koprške občine podelili priznanja za petindvajsetkrat in tudi večkrat dano kri. V minulem letu se je za odvzem krvi prijavilo kar 2.960 ljudi, odvzeli so jo 2758 (od teh je prvič darovalo kri 512 mladih), skupno pa so krvodajalci darovali natanko 1292 litrov krvi. Rekord med njimi, pa tudi v slovenskem merilu je eden največjih krvodajalcev, je Drago Radišič, ki je kri daroval že 141-krat (okrog 60 litrov), priznanje za 115-krat darovano kri sta dobila Karlo Forti in Ciril Koprivc, za 100-krat darovano kri pa Emilija Glavina in Šime Sušič.

GORNJI PETROVCI

Slovenija se bo z zamudo pridružila ustanavljanju naravnega parka treh dežel na obmejnih območjih Slovenije, Avstrije in Madžarske. EZ je za projekt v okviru programa Phare Sloveniji namenila 700.000 ekujev. Naša država bo za uresničitev projekta, ki mora biti končan do konca prihodnjega leta, namenila dvajset odstotkov omenjene vsote, denar pa bo porabljen za pripravo izvajalskih pogodb.

Pri ustanavljanju naravnega parka Goričko je najpomembnejša izdelava inventarizacije območja in razvojne strategije zanj. Čeprav bo naravni park Goričko obsegal območje devetih občin, bo razvojna strategija izdelana za vseh osemnajst občin v obmurski regiji. Preostalo štirje podprojekti zajemajo še ureditev informa-

cijskega središča za potrebe naravnega parka v graščini pri Gradu na Goričkem, ureditev kanalizacije in čistilne naprave pri Gradu, označitev mejnih prehodov Prosenjakovci, Kobilje in Martinje ter označitev kolesarskih in pešpoti na območju naravnega parka.

LJUBLJANA

Banka Slovenije je 10. marca dala v obtok nove bankovce za 200 tolarjev. Na njih je kot datum izdaje naveden 10. oktober 1997, poleg guvernerja Arharja pa je podpisan član sveta centralne banke Samo Nučič. Drugih vidnih novosti na bankovcih ni, so pa seveda boljše zavarovani pred ponarejanjem, saj se je tehnologija zaščite od leta 1992 močno izboljšala. Bankovci za 200 tolarjev, ki so v obtoku zdaj - izdani so bili 15. januarja 1992 - so zakonito plačilno sredstvo tudi po 10. marcu. Po besedah Marjete Šketa iz Banke Slovenije morajo bankovce, izdane leta 1992, nadomestiti z novimi zaradi obrabljenosti, saj papir, četudi je denar, prenese le neko število pregibov - do 5000. Pred nedavnim je centralna banka prav zato izdala tudi nove petti-sočake.

LENDAVA

Društvo za pomoč duševno prizadetim na območju lendavske upravne enote si prizadeva za ureditev manjše bivalne skupnosti za duševno prizadete. Radi bi poskrbeli predvsem za starejše od 40 let, ki so ostali brez skrbnikov. Za 198 duševno prizadetih na lendavskem območju - predvsem za otroke v predšolskem in šolskem obdobju, ki so vključeni v vrtec in šolo s prilagojenim programom - je sicer zadovoljivo poskrbljeno, slabše pa je z oskrbo huje prizadetih, starih več kot 40 let, ki se ne morejo vključiti v program varstveno-delovnega centra v

Velika sobota

Lendavi in ostajao izključno v oskrbi staršev oziroma rejnikov. Ko ti ne morejo več skrbeti zanje, jih socialna namesti v zavode. Ker pa v bližnji okolici ni nobene tovrstne socialne ustanove, jih morajo odpeljati daleč od doma, kar je predvsem za osebe z narodnostno mešanega območja velik stres. Ta čas je v domovih in drugih ustanovah po Sloveniji 14 duševno prizadetih iz okolice Lendave.

RAVNE NA KOROŠKEM

Klub koroških študentov svojim članom od srede februarja ponuja možnost cenejšega avtobusnega prevoza v Ljubljano in Maribor. Vsako nedeljo ob 19. uri odpelje z avtobusne postaje na Prevaljah proti Mariboru za 400 tolarjev "Hitri Vanč". Na poti do Maribora se avtobus ustavi še na Ravnah na Koroškem, v Slovenj Gradcu, v Dravogradu in v Radljah ob Dravi. Proti Ljubljani pa za 700 tolarjev vsako nedeljo vozi "Pilot". Na avtobus se lahko študenti vkrajo ob 19. uri na Prevaljah, stoji pa še na Ravnah na Koroškem, v Dravogradu, v Slovenj Gradcu in v Mislinji. S prvim marcem se bodo lahko s pomočjo Kluba koroških študentov do 35 odstotkov ceneje vozili tudi dijaki obeh ravenskih srednjih šol. Hitri Vanč in Pilot bosta vozila iz Slovenj Gradca proti Dravogradu in naprej proti Ravnam ter iz Črne proti

Ravnam. Prihod avtobusov na Ravne bo ob 7.40, odhod pa ob 14.10 izpred ravenske gimnazije.

ŽALEC

Sredi marca je Direkcija RS za ceste vzdrževalcem cest po vsej državi naročila postavitev znakov za prepoved vožnje za vsa motorna vozila, težja od 7,5 tone, na odsekih vseh magistralnih in regionalnih cest, kjer so že zgrajene vzporedne avtoceste.

S tem bo izpolnila zahteve prebivalcev Savinjske doline in drugih slovenskih območij, ki so opažali, da se tovorna vozila z vožnjo po obvoznih glavnih cestah izogibajo plačilu cestnine. V Savinjski dolini je cestninska postaja v Ločici pri Vranskem, vozniki domačih in tujih tovornjakov pa se že vse od odprtja tega avtocestnega odseka izogibajo plačilu cestnine tako, da med priključkoma na avtocesto v Vranskem in v Šentrupertu vozijo po magistralni cesti Ljubljana-Celje. Zato je za vzdrževanje cestišča na tem odseku potrebnega več denarja od predvidenega, tovornjaki pa tudi ovirajo krajevni promet.

BREZPOSELNOST

Konec januarja je bilo v Sloveniji 130.194 brezposelnih (2,1 odstotka več kot januarja 1997). Tujcev z delovnimi dovoljenji je bilo 35.287 (največ nekvalificiranih in priučenih delavcev v gradbeništvu in kmetijstvu); njihovo število se je v enem letu zmanjšalo za 2907.

INFLACIJA

V februarju je bila 0,9 odstotna. Letna inflacija je od februarja lani večja za 9,1 odstotka - februarska podražitev nafte še ni upoštevana. Februarja so se cene življenjskih potrebščin, po katerih zdaj uradno merimo inflacijo, v primerjavi z mesecem prej povprečno zvišale za 0,9 odstotka, ugotovljajo v Statističnem uradu RS. V primerjavi z decembrom lani so se dvignile za 2,3 odstotka; ta letošnji inflacijski prirastek je že po dveh mesecih po naših izračunih za tretjino višji od lanskega celoletnega povprečja v Evropski zvezi.

Statistiki so izračunali, da so se februarja najbolj zvišale cene transporta (za 2,3 odstotka), gostinskih storitev (1,9 odstotka), izobraževanja (1,3 odstotka) ter hrane in brezalkoholnih pijač (0,6 odstotka).

Kot je znano, letos inflacije ne merimo več s cenami na drobno. Zanimivo pa je, da so se te februarja prav tako zvišale za 0,9 odstotka. V januarju so se drobnoprodajne

Pieta

cene dvignile manj kot cene življenjskih potrebščin, tako da bi letošnji dvomesečni inflacijski prirastek, merjen na nekdanji način, znašal 1,7 odstotkom torej za 0,6 odstotka manj kot po novem.

NLB – SKB

Upravi največjih slovenskih bank, Nove Ljubljanske banke in SKB banke, sta uskladili besedilo pisma o nameri, v katerem obe strani izkazujejo zanimanje za združevanje.

Seveda pa bodo morali kakršno koli nadaljnjo odločitev o združevanju potrditi lastniki obeh bank. Medtem ko ima SKB razpršene zasebne in institucionalne lastnike, je NLB večinsko (92,7-odstotno) v rokah države oziroma vladajoče koalicije. Dokončna odločitev bo zato tudi - ali pa predvsem - politična; znano je, da se stališči LDS in SLS do strateških bančnih odločitev v marsičem ločijo.

Z združitvijo obeh bank in njunih bančnih skupin bi pridobili novo banko, ki bi ta čas premogla okoli 45-odstotni delež na slovenskem bančnem trgu. Združitev naj bi bila po naših virih povezana s strateškimi cilji obeh bančnih hiš. Združena banka "NLB SKB" bi bila lahko (a le ob ustrezni reorganizaciji) že zaradi svoje velikosti in "kritične mase" bolje pripravljena za spopad s prihajajočo tujo konkurenco, ki jo prinaša približevanje EZ. Ob večji ponudbi storitev bi poslovala z manjšimi stroški in z nižjimi cenami storitev, pri tem pa bi bila načelno tudi varnejša za vlagatelje. Seveda pa je kar nekaj vprašanj še brez jasnih odgovorov.

SLOVENIJA SE STARA

Po zadnjih podatkih državnega statističnega urada je v Sloveniji konec septembra 1997 živelo 1.986.055 prebivalcev (47.849 žensk več kot moških), prvič pa je bilo več kot 5000 oseb starejših od 90 let (5097 oziroma 0,26 odstotka vsega prebivalstva), med njimi 41 žensk in trije moški z več kot sto leti. Najštevilčnejša skupina prebivalcev je med 40 in 44 leti (162.308).

VOZNIŠKO DOVOLJENJE

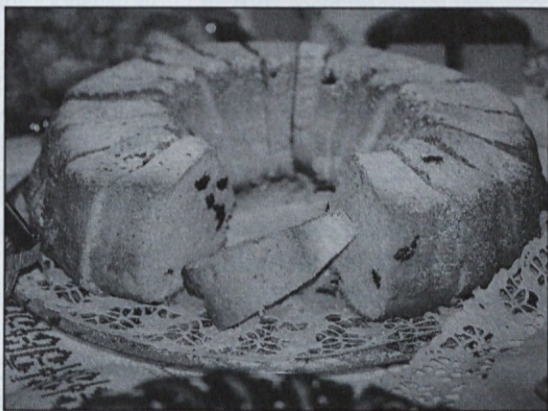
Zakon o prekrških, ki ga je državni zbor sprejel lani, določa, da si za nekatere prometne prekrške vozniki prislužijo poleg denarne kazni še določeno število kazenskih točk. Pri zbranih osemnajstih točkah v dveh letih preneha veljavnost vozniškega dovoljenja in ga bo treba vnovič opravljati. Za nove voznike bo pravilo strož-

je: za izgubo vozniškega dovoljenja bo dovolj že 7 kazenskih točk. Sicer pa so poslanci odločili, da bo največja dovoljena hitrost na cestah v naselju 50 km/h, na avtocestah 130 km/h, na cestah, rezerviranih za motorna vozila 100 km/h, na drugih pa 90 km/h. Na posameznih cestah v naseljih bo na podlagi predpisa, ki ga bo v šestih mesecih od uveljavitve zakona izdal notranji minister, največja dovoljena hitrost do 70 km/h. Višina kazni za prekoračitev hitrosti se bo gibala od 5.000 do 45.000 tolarjev, pri prekoračitvah za več kot 30 km/h in več kot 40 km/h zunaj naselij pa si bo voznik poleg denarne kazni prislužil še od 3 do 5 kazenskih točk.

Po novem bo z 10.000 tolarji kaznovan tisti, ki bo brez opozorila naglo zaviral. Obvezno bo pripenjanje z varnostnimi pasovi na vseh sedežih, sicer bo voznik oziroma potnik kaznovan z 10.000 tolarji. Enaka kazen je predpisana za mlajše od 14 let, če pri vožnji s kolesom ne bodo nosili zaščitne čelade.

POLET V BRUSELJ

Slovenski prevoznik Adria Airways je s promocijskim letom slovesno odprl redno letalsko progo Ljubljana-Bruselj. Letala Canadair z 48 sedeži našo in belgijsko prestolnico povezujejo trikrat na teden - ob ponedeljkih, sredah in petkih - čez čas pa celo vsak dan, potem ko se bo vključila v progo še domača letalska družba Sabena. Pri Adrii računajo, da bo nova letalska proga v mesto, kjer je sedež Evropske zveze in Severnoatlantske zveze, poleg slovenskih potnikov sprožila zanimanje belgijskih in nizozemskih turistov - teh je lani dopotovalo k nam več kot 50.000 - zato je neposredna zveza med Ljubljano in Brusljem tudi prispevek k razmahu turizma v naši državi.

Velikonočni šarkeli

VZROČNI IN NAMERNI ODVISNIK**1. PRISLOVNA DOLOČILA VZROKA PRETVORI V VZROČNE ODVISNIKE:**

Zgled: Učiteljica me je zatožila zaradi predrznega obnašanja. - Učiteljica me je zatožila, ker sem se predrzno obnašal.

Igor iz nagajivosti straši sošolke. Lidija je zoprna zaradi dolgega jezika. Od hoje so mi otekle noge. Šal mi je postal nadležen zaradi pregrobo volne. Oče mi je navil ušesa zaradi potepanja s sosedom Julijanom. Od silnega Mihčevega udarca bi skoraj padla v nezavest. Zaradi prevelike hitrosti je avto zaneslo s ceste. Trgovina je zaradi inventure zaprta. Teta Mimi je umrla za rakom. Pesnik France Prešeren je umrl za vodenico.

2. NAMERNE ODVISNIKE PRETVORI V NAVADNA PRISLOVNA DOLOČILA NAMENA:

Zgled: Mirko je tekel, da bi odprl vrata. - Mirko je tekel odpret vrata.

Andrej je prišel zato, da bi nam nagajal. Tomaž je šel, da bi nalovil krape. V nedeljo se bom odpeljal v Gorico, da obiščem dedka in babico. Zvečer mi prinesi hlače, da ti jih podaljšam. Burkle se rabijo za to, da z njimi premikajo lonce v kmečki peči. Stope nam rabijo, da z njimi luščimo proso. Žrmlje rabijo za to, da z njimi meljejo žito.

3. VSAKEGA OD GLAVNIH STAVKOV DOPOLNI Z VZROČNIM IN NAMERNIM ODVISNIKOM:

Jokal sem, ... - Smejale sem se, ... - Prosil sem, ... - Mojca je pometla stanovanje, ... - Miha je očistil avto, ... - Obrnil sem glavo, ...

4. VZROČNI ODVISNIK PRETVORI V PRISLOVNO DOLOČILO VZROKA:

Ker ni poznal pravil igre, je storil veliko napak. Povedal je rešitev, ker smo ga neprenehoma drezali. Ker je bil slabo oblečen, ga je zeblo. Zaplesala je, ker je bila tako vesela. Otroci so morali spat, ker je bilo že pozno. Poznam jo, ker dela v trgovini. Ker se je bližala zima, smo kupili premog. Ker je dolgo deževalo, so reke narasle. Ker je zbolel, ni prišel na koncert. Ni slišal, ker je klepetal.

5. VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKI IN JIM DOLOČI VRSTO:

Ker ga je bolel zob, je moral k zobozdravniku. Oče je zaprl okno, ne da bi spregovoril. Jure je prišel iz službe, ko je bilo pet. Mamo skrbi, kako se bo šolanje končalo. Janko piše tako lepo, kot da dela za razstavo. Ko se je danilo, me je že zbudilo ptičje petje. Morala sem v trgovino, ker sem pozabila kupiti šilček. Prijateljci sem obljubila, da ji prinesem knjigo o Majih. Kdor se uči, je uspešen. S sosedom greva v gozd, kjer pripravljajo prežo.

6. Vstavi KER ali KJER:

Najlepše je tam, ... si doma. .... je doma smeh, je tudi sreča. Ni znal odgovoriti, ... so ga spraševali v tujem jeziku. Lepo se je obnašal, ... je bil vzgojen deček. .... ni potu, ni medu. Govoril je malo, ... je po naravi redkobeseden. Borut je odnehal, ... mu je zmanjkalo dokazov. .... ni imel denarja, si ni mogel kupiti sladoleda. .... ni tožnika, ni sodnika.

7. NAMERNI ODVISNIK PRETVORI V NAVADEN STAVČNI ČLEN:

Greste, da bi videli še predtekmo? Hitela je v mesto, da bi kupila vstopnico za predstavo. Pohiti, da prižgeš luč. Odpeljali so se na deželo, da bi si ogledali domače živali. Aljoša je odšel v tujino, da bi tam študiral. Smučarska reprezentanca je odpotovala v Južno Ameriko, da bi trenirala na ledeniku. Pridem, da ti povem veselo novico. Jana je odšla v gozd, da bi nabirala kostanj. Marjan je prišel, da bi pomagal.

8. DOPOLNI Z NAMERNIM ODVISNIKOM:

Odšel je, ... -Prinesli so, ... - Otroci so pohiteli v cvetličnjak, ... - Vso so v hipu umolknili, ... - Fantje, hodimo potih, ... - Stecite, ...

9. DOLOČI VRSTO ODVISNIKA V PREGOVORIH IN REKIH:

Kar Bog da, svetniki ne vzamejo. Kadar se listje grabi, se dvakrat pove. Kdor dolgo le ži, kosilo zamudi. Kuj železo, dokler je vroče. Ko pride z juga, zmoči za dva pluga; ko pride s trsta, zmoči za dva prsta. Zapri vrata, ker nisi rojen na barki. Kdor sam sebe povzdiguje, prazno glavo oznanjuje. Ura, ki je zamujena, ne vrne se nobena.

REŠITVE:

1. IZ PRISLOVNIH DOLOČIL VZROKA V VZROČNE ODVISNIKE: Ker je Igor nagajiv, straši sošolke. Lidija je zoprna, ker ima dolg jezik. Ker sem hodil, so mi otekle noge. Šal mi je postal nadležen, ker je bil iz pregrobo volne. Oče mi je navil ušesa, ker sem se potepal s sosedom Julijanom. Ker jo je Mihec silno udaril, bi skoraj padla v nezavest. Ker je vozil prehitro, je avto zaneslo s ceste. Trgovina je zaprta, ker imajo inventuro. Teta Mimi je umrla, ker je

imela raka. Pesnik France Prešeren je umrl, ker je imel vodenico.

2. IZ NAMERNIH ODVISNIKOV V NAVADNA PRISLOVNA DOLOČILA NAMENA:

Andrej nam je prišel nagajat. Tomaž je šel loviti krape. V nedeljo se bom odpeljal v Gorico obiskat dedka in babico. Zvečer mi prinesi hlače podaljšat. Burkle se rabijo za premikanje loncev v kmečki peči. Stope nam rabijo za luščenje prosa. Žrmlje rabijo za mletje žita.

3. GLAVNI STAVKI DOPOLNjeni Z VZROČNIMI IN NAMERNIMI ODVISNIKI:

Jokal sem, ker mi je umrla mama. Jokal sem, da bi bi vzbudil pozornost. - Smejal sem se, ker je profesorju kemije razneslo epruveto. Smejal sem se, da bi ne izpadel bedak. - Prosil sem, ker sem hotel dobiti še eno priložnost. Prosil sem, da bi mi podaljšali neplačani dopust. - Mojca je pometla stanovanje, ker je bilo polno smeti. Mojca je pometla stanovanje, da bi ne bilo več podobno razbojniški jami - Miha je očistil avto, ker ga namerava prodati. Miha je očistil avto, da bi bil lepši. - Obrnil sem glavo, ker je za menoj nekaj zaropotalo. Obrnil sem glavo, da bi bolje videl.

4. IZ VZROČNIH ODVISNIKOV V PRISLOVNO DOLOČILO VZROKA:

Zaradi nepoznavanja pravil igre je storil veliko napak. Povedal je rešitev zaradi nenehnega drezanja. Zaradi neprimerne obleke ga je zeblo. Zaplesala je od veselja. Otroci so morali spat zaradi pozne ure. Poznam jo zaradi njenega dela v trgovini. Zaradi bližjoče se zime smo kupili premog. Zaradi dolgotrajnega deževja so reke narasle. Zaradi bolezni ni prišel na koncert. Ni slišal zaradi klepetanja.

5. VPRAŠANJA PO ODVISNIKI IN NJIHOVA VRSTA:

Zakaj je moral k

zobozdravniku? (Ker ga je bolel zob). vzročni. -Kako je oče zaprl okno? (Ne da bi spregovoril) načinovni. - Kdaj je Jure prišel iz službe? (ko je bilo pet) časovni. - Koga ali kaj skrbi mamo? (kako se bo šolanje končalo) predmetni. - Kako lepo piše Janko? (kot da dela za razstavo) načinovni. - Kdaj me je že zbudilo ptičje petje? (Ko se je daniilo) časovni. - Zakaj sem morala v trgovino? (ker sem pozabila kupiti šilček) vzročni. - Koga ali kaj sem obljubila prijateljici? (da ji prinesem knjigo o Majih) predmetni. - Kdo je uspešen? (Kdor se uči) osebkov. - Kam greva s sosedom v gozd? (kjer pripravljajo prežo) krajevni.

6. KER ali KJER: Najlepše je tam, kjer si doma. Kjer je doma smeh, je tudi sreča. Ni znal odgovoriti, ker so ga spraševali v tujem jeziku. Lepo se je obnašal, ker je bil vzgojen deček. Kjer ni potu, ni medu. Govoril je malo, ker je po naravi redkobeseden. Borut je odnehal, ker mu je zmanjkalo dokazov. Ker ni imel denarja, si ni mogel kupiti sladoleda. Kjer ni tožnika, ni sodnika.

7. IZ NAMERNIH ODVISNIKOV V NAVADNE STAVČNE ČLENE:

Greste gledat še predtekmo? Hitela je v mesto kupit vstopnico za predstavo. Pohiti prižgat luč. Odpeljali so se na deželo si ogledat domače živali. Aljoša je odšel v tujino študirat. Smučarska reprezentanca je odpotovala v Južno Ameriko trenirat na ledeniku. Pridem povedat veselo novico. Jana je odšla v gozd nabirat kostanj. Marjan je prišel pomagat.

8. DOPOLNjeni STAVKI Z NAMERNIM ODVISNIKOM:

Odšel je, da bi prinesel svež kruh. -Prinesli so, da bi nam prihranili pot. - Otroci so pohiteli v cvetličnjak, da bi si ogledali vzgojo rož. - Vso so v hipu

umolknil, da bi Tone lahko govoril. - Fantje, hodimo potih, da nas nihče ne sliši. - Stecite, da ujamete avto-bus.

9. VRSTA ODVISNIKA V PREGOVORI IN REKI:

Koga ali česa? Predmetni. - Kdaj? Časovni. - Kdo ali kaj? Osebkov. - Do kdaj? Časovni. - Kdaj? Časovni; Kdaj? Časovni. - Zakaj? Vzročni. - Kdo ali kaj? Osebkov. - Katera? Prilastkov.

Milan Kobal

IZRAŽAJMO SE LEPO

KATERI - kot oziralni zaimsek nam rabi, ko govorimo o eni ali več osebah ali rečeh izmed večjega števila.

Vsak, katerega sem vprašal, je molčal. Stražar, katerega služba se je končala, je odšel spat. Kateri pojdete za menoj, vzdignite roko. (Tu danes pogosteje slišimo: Tisti, ki...)

"Kateri" je nujen, če bi bila oziralna zveza s "ki" nejasna: Mati je izbrala hčer, katero je imela najrajši ("ki" bi bil v takšni zvezi dvoumen).

Besedo radi uporabljamo za predlogi: Suknja, po kateri segaš, ni tvoja. Fant, s katerim se družiš, ni dosti prida. Zemlja, na kateri stojš, je sveta.

Poljubnost izraža sestavljeni zaimsek "kateri koli" (ali katerikoli): Kateri koli šolarček bi znal to bolje. Vzemi si knjigo, katero koli hočeš.

Mogoča je tudi samostalniška raba, če je pri tem mišljena izbira iz še pregledne skupine: Kateri koli pride, vsak bo lepo sprejet (mišljeni so moji znanci). Če pa je izbira povsem poljubna (če je mišljen "vsak"), uporabljamo "kdor koli": Lepo ga bomo sprejeli, naj pride kdor koli. Kdor koli bo to videl, vsak bo očaran.

Hčerka ima pa res smolo, ko mi je posodila svojo vozniško.

“Si videl, kakšno srečo imajo Prleki, ker vreme dela namest njih?”

“Kako to misliš?”

“Tako. V časopisih je pisalo: Toča obrala grozdje.”

Kaj je prava kupčija? Ali prodati nekaj, kar imaš, nekemu, ki bi rad to imel? Ne. Prava kupčija je, da prodaš nekaj, česar nimaš, nekemu, ki tega noče!

Na vremenoslovsko postajo nekdo pokliče: “Halo, bi lahko pri vas naročil lepo vreme za soboto?” “Za koliko oseb pa?”

“Kako je bilo včeraj na izletu?” “Grozno! Ko smo prišli na železniško postajo, nismo mogli najti gostilne, ko pa smo se vračali, nismo mogli najti železniške postaje!”

“Dajte mi eno povratno karto!”

“Do kam?”

“Do nazaj!”

Dva šoferja se hvalita. “Vozil sem s tako hitrostjo, da so bili električni drogovci ob cesti videti kot ograja!”

“Jaz pa sem ovinke rezal s tako hitrostjo, da sem videl svojo registrsko tablico!”

“Kje je tvoj brat?” “Na univerzi!” “Kaj pa dela?” “Streho prekriva!”

Tone priteče na policijsko postajo in vpraša dežurnega: “Ali ste vlomilca, ki nas je ponoči okradel, že prijeli?”

“Seveda”, pravi policaj, “je že pod ključem.” “Rad bi govoril z njim.” “Zakaj?”

“V stanovanje je prišel, ne da bi zbudil mojo ženo. Moram ga vprašati, kako mu je to uspelo.”

Policist s službenim psom patroljira po ulici. Mimo pride gospod in vpraša:

“Kam pelješ tega osla?”

“Kaj ne vidite, da je to pes?” je jezen policaj.

“Tiho bodi, kdo pa je tebe kaj vprašal?”

Kdaj se policaj neha umivati? Ko se na bojlerju prižge rdeča luč.

Kadet pomaga kolegu pri učenju matematike. “Povej, koliko je deset manj dvanajst plus dva?” Drugi tuhta, tuhta, a mu ne gre. “Ti bom jaz pomagal.

Predstavljam si, avtobus. Notri je deset potnikov. Dvanajst jih izstopi.

Zdaj pa povej, koliko jih mora še vstopiti, da bo avtobus prazen?”

Med patroljiranjem se policist po nesreči udari s pendrekom v glavo. Poškodba je huda, zato mu vstavijo stekleno oko, dobi pa tudi odškodnino, s katero si kupi nov črno-beli televizor. Ko ga že nekaj časa gleda, se udari po čelu:

“Se pa res ne znajdem. Če bi se udaril še v drugo oko, bi si lahko kupil barvnega.”

Saj si mi vendar rekel, naj peljem kar naravnost!

Oglas sme obsepati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uradništvo.

• V Dobravi pri Ljubljani prodam manjše posestvo z gospodarskim poslopjem (njive, travnik, 4 ha gozda), voda in elektrika v hiši, asfalt mimo hiše. Informacije v Avstriji (0043) tel (0) 2252 - 55189 TRAIISKIRCHEN g. Ivanka Dolinar.

• Prodaj dvostanovanjsko hišo (10x12 m) z dvema garažama, telefonom, kabelsko TV, 1300 m2 zemlje z nasadom in vinogradom, 2 km od centra Maribora. Cena po dogovoru. Tel. (SLO) 062 222 486.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. - Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). - Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovensščini ali nemščini.

• V Lenartu v Slov. Goricah prodam novejšo, večjo, delno opremljeno hišo, z vsemi priključki. Cena: 200.000 DEM. Telefon: 004114920829 (Švica)

• SPODNJA KUNGOTA PRI MARIBORU - Zazidljiva parcela, velikosti 510 m2, urejeno okolje, vsi priključki do parcele, sprememba namembnosti urejena. Informacije po telefonu 0049 7031 873698 vsak dan po 20. uri.

• Na lepi legi nad Savinjo v Laškem je naprodaj enodružinska hiša: 6 1/2 sob, 2 kopalnici, 2 garaži, več kleti, z vrtom. Interesenti naj pokličejo v Švico, Basel, *41 61 601 45 44.

• V Mestnem Vrhu pri Ptujju prodam nedokončano podkleteno stanovanjsko hišo. Električna in vodovodna v hiši, možnost telefonskega priključka, primerna tudi za obrtno dejavnost, po želji dokup mladega vinograda. Vse ugodno prodam. Informacije dobite: Gostične pri Mici v Janežovcih, telefon 062 753 227

• Prodaj hišo v Središču ob Dravi. Hiša je zgrajena (končana), stara 10 let. Uporabna za dve stanovanji. Skupaj z vrtom meri 800 m2. Cena okrog 195.000 mark. Informacije tel. v Nemčiji 089-62 57 622

M A L O Z A Š A L O M A L O Z A R E S

Rešitev križanke NL 3/98

1	J	2	O	3	Ž	4	E	5	F		6	P	7	O	S	8	T
9	O	B	A	R	A						10	O	S				E
11	L	U	R	D						12	P	G			13	B	R
14	A	T	E					15	V	E	R	16	D	U	N		
17	N	E	K					18	I	V	E	R	K	A			
19	D	V			20	G	L	O	B	E	L						
	A			21	P	R	A	V				22	M	E	23	D	
			24	K	R	I				25	O	N	A			Z	
27	G	O	S	P			28	O	D	O	V		29	O			
30	O	Z	N	A	N	J	E	N	J						31	E	
32	L	E	O					33	M	A	L	I	N	E			

Mož v gostilni kvarta. Žena ga pride iskat in pravi: "Tukaj popivaš, otroci pa še za kruh nimajo. Nobenega srca nimaš!"

"A zdaj boš pa še govorila, kakšne karte imam!?" se razburi mož.

"Eno pečeno jajce, prosim!"

"Na oko?"

"Ne, na krožnik!"

Bohinjec zjutraj potiska z vso silo štedilnik po cesti. Ko ga mimoidoči vprašajo, zakaj potiska štedilnik, odgovori: "Noče vžgati!"

Mož, ki se je celo življenje trudil ravnati po Božjih zakonih, je po smrti prišel v raj. Stopi k sv. Petru, ki mu ponudi jogurt in prepečenec. Mož si misli, da morda ni utegnil pripraviti drugega.

Za večerjo spet prepečenec in jogurt. Dobro, bo jutri bolje.

Za zajtrk ista pesem. Pred kosilom pa vpraša sv. Petra, ali lahko skoči pogledat v pekel, kaj tam počnejo. Dobil je dovoljenje. Stopi v pekel in zagleda veselo družino, ki peče odojka, pije vino in se zabava. Vrne se k sv. Petru in ga prosi za pojasnilo. Slednji pa odvrne: "Se splašča kuhati za dva?"

ZVEZA SLOVENSkih IZSELJENSKIH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRILIJA

Anton Štekl

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, župnik, delegat

David Taljat, kaplan
prelat Ignacij Čretnik
3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 03 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 03 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 03 87 01 07 01

Franjo Pavalec

4, avenue Pauliani
F-06046 NICE CEDEX 1
tel. (*33) 04 921 76695

HRVAŠKA

HR - 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič
Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 418 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik,

Stanislav Čeplak, diakon
Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec
Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Staffenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Oskrbvano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 0172 - 97 96 738

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15

